Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học
Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2156 SIX PAGES NGÀY THỨ HAI 19 OCTOBRE 1925. — NGÀY MÔNG 2 THÁNG CHÍN NĂM ẤT-SỬU SÁU-TRƯƠNG NĂM THỨ 17

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA
Téléphone: 209
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN
ĐÔNG-PHÁP NGOẠI-QUỐC
một năm..... 12 $ 00 ..... 15 $ 00
Sáu tháng..... 6 50 ..... 8 00
Ba tháng..... 3 50 ..... 4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0 $ 08
Mua báo thì bắt từ ngày mồng một mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TAN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報合并六省新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (1er étage)
A Hanoi: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez MM. Devignon, Bourdet & Cie 9, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.
Tho, chèques ou mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA 209-211 Lagrandière Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LE-HOANG-MƯU chủ bút.

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 67 (c)

CÁCH ĐIỀN LÍNH

Chiếu chỉ định các thể lệ điền lính

(*Tiếp theo*)

Tiền phụ-cấp đi đường một tháng lương với tiền phụ-cấp mỗi tháng cũng phải phát cho những lính cũ đăng lại cách đặc biệc, khi họ nghỉ mãn phép rồi lên đàng trở về sở nhập ngũ như điều thứ 21 đã nói.

Những phần lời lợi đã chuẩn định cho lính thổ-nhân trong khi họ đi trấn thủ ngoại-cõi Đông-pháp hay là định cho người nhà của họ, sẽ có chỉ dụ về lương-hướng định đạt.

∴

CHƯƠNG THỨ II
Phần tiền hưu-trí

Điều thứ 27. — Những đội-trưởng, Cai, Bếp và Lính đều có quyền, chiếu y luật lệ tuân hành, hưởng một phần tiền hưu-trí khi đi lính đủ hai-mươi-lăm năm và cũng có quyền hưởng một phần tiền hưu bất mãn khi đi đăng mười lăm năm lính.

Về quyền hưởng phần tiền hoạn dưỡng thiệt thọ hay là tạm thời của quân lính, khi họ vì nước mà bỏ mình, hay là bị thương-tích, hay là làm bịnh trầm trọng và quyền hưởng của vợ góa con côi của họ đã lại đều ở nơi luật lệ chánh-trị định đạt chiếu y theo điều thứ 74, luật ngày 31 Mars 1919.

∴

Sở làm và những điều ích lợi khác nữa

Điều thứ 28. — Ngoài các điều ích lợi đã định cho quân lính trong chỉ dụ nầy, tính về phần kho Nhà-nước, quân-lính thổ-nhân chịu đi hay là đã có đi theo lính điền, lính đăng hoặc lính cũ đăng lại, đều có quyền hưởng về bên kho Thuộc-địa, những phần ích-lợi gì, nhiều ít, nhỏ lớn và cách phát cho quân lính hay là cho người nhà của họ, ra sao, đều ở lời nghị của quan Tổng-thống Đông-pháp, chiếu yước cử của quan Thống-tướng lãnh binh, chỉ định.

Những quân lính thổ-nhân trừu-bổi, hay là mãn khóa, đều đặng thâu dụng trong các tỉ bến Vân-bang theo như các điều lệ buộc trong luật ngày 2 Décembre 1917 và chỉ-dụ thi-hành ngày 31 Décembre 1919.

Từ rày sắp về sau, chẳng ai đặng vào trong tỉ chánh-trị hay là trong sở tuần-sảnh đã kể trong điều 1er chỉ-dụ ngày 30 Juin 1915, chẳn chỉnh sở lính trấn tỉnh thổ-cư Đông-pháp nếu người xin ấy chẳng có nhập ngũ tùng quân y như chỉ-dụ nầy và các nghị-định thi-hành của quan Tổng-thống, đã buộc.

Những lính cũ, đã có đi đã đầu lính rồi mình rồi, đặng thâu dụng trong các sở tuần-thành nói trước kia, mà lại đặng chọn lấy trước hơn mấy người khác, nhưng mà cũng còn có chỗ ngừa là mấy người lính cũ đó phải có chỉ chứng tài đặc biệc của mình đã chỉ định theo thể-lệ tuần hành.

Quan Tổng-thống, cứ theo ước-cử của Thống-tướng đốc-quản, đặng bang thưởng khuê-bài cho những quân-lính thổ-cư, hoặc lúc còn đang tại cơ, hay là lúc đã mãn về lưu-hậu.

∴

KHOẢN THỨ VI
Lính Lưu-hậu

Điều thứ 29. — Hết thảy quân-lính thổ nhân, khi đi mãn khóa lính lệ của mình rồi, đều phải ở về phần lưu hậu cho đủ mấy năm trừ rồi còn lại để cọng với khóa lính của mình đi rồi đó cho đủ mười lăm năm; nghĩa như: lệ buộc phần mỗi người lính là mười lăm năm; mà nay mình đi đầu lính của mình mãn khóa kể đặng bốn năm, thì đem 15 năm kia trừ với 4 năm nầy (15 — 4 : 11) còn lại 11 năm; ấy là 11 năm lưu-hậu của mình đó.

Biết vậy mà hàng đội, cai, bếp, lính đã đặng lãnh phần hoạn dưỡng hết mãn, còn phải ở về bên lưu hậu thêm mười năm, nếu tính hẳn họ kể đặng có mười lăm năm công nghiệp.

Nếu công nghiệp của họ kể ngoài mười lăm năm thì mấy năm dư đó đặng đem mà trừ bớt những năm lưu hậu; nghĩa như: luật buộc lính đi đã mười lăm năm mới đặng hưởng phần tiền hưu bất mãng như đều thứ 27 đã nói. Mà hễ đặng hưởng phần tiền hưu bất mãn, tức là họ có đi lính đặng mười lăm năm, thì họ còn thiếu mười năm lưu hậu. Nên đây nói người hưởng phần tiền hưu bất mãn mà kể công dư mười lăm năm thì mấy năm hay là mấy tháng dư đó đặng đem qua trừ bớt số 10 năm lưu hậu. Tỉ như: Chú cai kia đi đặng 17 năm ba tháng mới đặng hưởng phần tiền hưu bất mãn, thì phần lưu hậu của chú còn có 17, 3 — 15 — 2, 3) (10 — 2, 3 — 7, 9) bảy năm chim tháng mà thôi.

Những quân lính đi đã 25 năm đặng hưởng phần tiền hưu trí, thì chẳng còn bị buộc về bên lưu hậu năm nào nữa hết.

Cứ hễ mãn khóa lính ra ngoài như thì đề về bên lưu hậu ngày ấy.

Điều thứ 30. — Trong những năm còn ở thuộc về phần lưu hậu, thì lính tập thổ - nhân còn phải bị lời nghị quan Tổng-thống định như ý Thống tướng đốc quản bảo cử, đòi lại dưới cờ;

1° — Trong cơn tận giáp quân lính

2° — Trong cơn động quân hữu hạn hay là sai đi tùng chinh hoặc nội cõi hay là ngoại cõi Đông-Pháp;

3° — Trong mùa thảo-luyện quân-sí hay là kiểm điểm quân binh.

Ngoài ra còn có trong cơn tận giáp quân binh, những hạng trai tráng từ hai mươi chín, ba mươi lăm tuổi chưa có đi khóa linh nào đều phải bị đòi đến dưới cờ (đòi ra đi linh).

Điều thứ 31. — Trong cơn đòi trở lại dưới cờ, những lính lưu-bâu cũng phải tùng quân linh như thường vậy; vì quân linh, thì phải bị giải qua tòn quân chánh xứ tội.

Họ cũng có quyền hưởng đủ các phần thưởng phong thep lệ quân đã định vậy.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

(*Mai tiếp*).

XE HƠI VỚI XE HƠI
Đụng nhau hại mạng

Hôm bữa thứ sáu, vào lối 7 giờ rưỡi, cái xe-hơi-đò số C. 3420 hiệu *Unic* của Nguyễn-văn-Cả ở đàng Paul-Blanchy số 397, thường đưa bộ-hành Saigon-Namvang. Xe đò nầy có 24 chỗ ngồi. Đi đâu khi đến Tâyninh, thì đang lúc ấy, có cái xe hơi riêng hiệu *Talbot* số 2847 của ông bội-đồng Nguyễn-văn-Sâm ở Giadinh ở Cho-mới chạy đến đặng có qua Sadiêm. Xe của ông hội-đồng Sâm thì chạy chậm chậm, đã vậy lại còn có bốp kèn đòi ba lần. Vậy mà cái xe-đò cũng cứ việc mở máy cho chạy như đóng; nên khi hai cái gặp nhau, phần chạy mỗi luật sao đó, xe-đò bèn đụng xe riêng của hội-đồng Sâm một cái lẹm, hai cái liền trước lên bờ rào. Nhưng xe của hội-đồng Sâm yếu nên phải chịu tan tành; đã vậy lại còn thêm hại chết hết một mạng con nít và bốn người lớn bị bịnh. Trong xe hết thảy 9 người: 6 người lớn và 3 nhỏ. Lại còn một đứa nhỏ bị bịnh nặng, không rõ có gượng nổi hay không. Thầm hơn hết là nghe nói vợ hội-đồng Sâm đang có thai mới hai. Và hai tên sốp-phơ hai xe cũng bị bịnh, và một ông già bộ-hành bèn xe đò cũng bị thương. Lớp tức cả thảy đều chở vào nhà thương bổ thuốc. Vụ nầy còn đang ấn-kết coi lối tại đàng nào. Ghê thay!

CON SÂU BÒ RẦU NỒI CANH

Ngò cùng anh em trong làng báo

III

Ông Tăng-Tử, môn-đệ của Đức-khổng-Tử, là một nhà đại-văn-hào ở nước Tàu có nói rằng: « ngò nhựt tam tỉnh ngô thân », *nghĩa là mỗi ngày nên xét mình ba lần; lời châm ngôn nầy thiệt là một bài học bắt-hủ cho làng báo vì nhà làm báo là một nhà thường hay công-kích những thói hư nết xấu trong xã-hội, nếu đã bài sích người thì trước nhứt mình phải kiểm điểm cái lỗi của mình; tuy rằng nhưa có thập toàn nhưng mình cũng phải rằng hết sức tự bổ-cứu những sự khuyết-điểm riêng thì mới mong rằng lời nói có giá-trị, và có bóng vang lời xã-hội.*

Nhơn nhớ tới lời xách cả kia và nghe tới lời dị-nghị nọ, trong lòng tự-nghĩ như có người nhắc tới sự khuyết-điểm của mình, vậy nay nhơn dịp kiểm-điểm lỗi mình, tôi xin, vì cái danh-dự chung của làng báo, có đôi lời thành thật trung-cáo với anh em đồng-nghiệp chớ bỏn tâm không có ý gì càng kích riêng ai vì « xấu chàng thì có ai khen chi mình ».

Theo dư-luận của các bạn đọc báo như đã nói ở hai bài trước thì lỗng xét phần nhiều nhà đọc báo có ý phàn nàn chung như sau nầy:

1° Nhà báo hay có thói « gặp lộn ».

2° Đội người không có tư cách xứng đáng.

3° Học vấn và kiến thức lại cạn hẹp.

Đối với lời phàn nàn thứ nhứt mà nói thì tôi thiệt nghĩ lời chê nầy hơi có chút quá đáng vì sự tranh-luận (polémique) của nhà báo cũng là một sự thường, kẻ nói đi phải có người nói lại, phàm vấn-đề gì cũng vậy, nếu có bàn đi nói lại thì mới mong tìm thấy chơn-lý. Chẳng những làng báo ta hay có thói tranh biện, ngay trong làng báo Tây cũng thường hay « gây lộn ». Ông François de Tessan biện nay làm chủ-bút tờ báo « la Dépêche de Toulouse », trước kia có qua đu-lịch Đô-g-Pháp, khi trở về Pháp cũng đã từng bình phẩm về cái thói tranh-luận của các báo Tây ở đây như sau nầy: « Ở Saigon, các nhà báo hay ưa cái thói tranh-biện, và thường là tranh-biện một cách kịch-liệt. Các nhà làm báo thường không tương-đắc với nhau, lúc nào lộ mực của họ cũng sôi nóng như là mặt trời ». (1) Ông De Tessan có ý chê như vậy nhưng ông lại kết rằng: « Cứ kỳ thiệt mà xét thì sự tranh-biện kịch liệt của mấy ông làm báo nầy là cốt để chứng tỏ cái lòng bình vực quyền lợi của xứ Nam-kỳ » (?)

Tuy rằng người Pháp cũng hay thường gây lộn nhưng, theo như lời Ông Tessan đã nói, người ta cải lộn nhau là vì cái tư-tưởng về đảng phái, về quyền-lợi, còn người mình có gây lộn là chẳng qua vì cái thói tranh ăn, tranh nói, lấy sự cải lộn nhau khoé làm vinh-dự, vì thế cho nên đôi khi có ông bất bình về một câu chuyện riêng mà cũng đem nhau lên bỏi ở trên tờ báo. Nhứt là nhiều khi các ông lại dùng những dọng phàm người tứ-tế không ai dùng tới bao giờ để đối đáp với nhau.

Tôi không dám nói rằng là ta không nên tranh-biện nói nhau nhưng chỉ xin anh em nên tranh-biện về những vấn-đề có bổ ích cho mình, có bổ ích cho người đọc báo, và trong khi tranh-biện thì ta nên tránh những lời bất nhã, vì nhà văn cao hơn kẻ phàm-tục chỉ khác nhau ở chỗ lời ăn tiếng nói mà thôi, nếu lấy sự nói thô và chưởi khoé làm hay làm giỏi thì thiệt nghĩ rằng ông Mirabeau là một nhà diễn-thuyết tri-danh ở nước Pháp có tái-sanh lại cũng không lái đâu mà tranh-đấu nổi với cái tài « chưởi lộn » của người mình.

Gần đây có người nói rằng « Viết báo có chước khoé mới có nhiều người mua! » Ôi! tư-tưởng lụ-kỳ thay! Phải, vẫn biết rằng cũng có đôi người hoan nghinh thiệt, nhưng số đó chẳng qua là một số người « vô học thức », chớ phàm làm người thức-giả, không ai cho điều đó là phải. Nếu ông nào có cái tư-tưởng lấy sự chưởi nhau là phải thì thiệt tưởng nên soạn riêng một cuốn sách biên chép kỹ-lưỡng những « danh từ cao thượng » rồi đem bán cho những kẻ « thô-bỉ » dùng để làm « chỉ nam », như thế có lẽ còn đắc-sách hơn, chớ thiệt tưởng làng báo không phải là một chốn sanh-nhai tốt cho những ông thường có tánh hay thích chưởi lộn.

Đối với điều phàn nàn thứ nhì mà nói thì phàm dầu bất luận ai cũng vậy, cần nhứt là phải có nhơn cách. Một nhà Tây nho cũng đã từng nói rằng: « Cái giá-trị của người ta tức là người ta vậy». (La valeur humaine est l'homme lui même). Muốn cho có tư-cách thì phải làm thế nào? Người ta không phải rằng tự-cao, càng tự-giữ được nhơn-cách mình, càng tự-cao, tự đại bao nhiêu chỉ đủ làm cho người ta ghét bấy nhiêu, muốn cho có tư-cách thì người ta cần phải biết tự-trọng nghĩa là không chịu xu – mị, không ưa kiêu căng, phàm nhứt cử, nhứt động đều có ý biết trọng cái giá-trị riêng của mình.

Lấy lý chang mà nói, muốn cho có tư-cách thì ít ra cũng phải như thế, nhưng ở vào cái địa-vị một nhà làm báo thì cách tu-thân, xử thế lại có phần khó hơn, nghĩa là cách cư-động của nhà làm báo lại càng phải giữ gìn thận-trọng hơn vì nhà làm báo tuy không phải là một ông thầy luân lý nhưng là một người ra gánh cái nhiệm-vụ dìu dắt quốc-dân, nếu nhà làm báo mà tư-cách còn thiếu thốn thì còn mong đắc ai.

Tôi thường thấy có ông đòi khi tư-cách không ra chi cả bỉ ai chẻ bai thì thường hay lấy câu « mi hãy làm điều ta nói mà đừng bắt chước điều ta làm » của ông Lư-Thoa (J. J. Rousseau) là một nhà đại văn hào ở nước Pháp, để che lối mình! Ôi! Ông Lư-Thoa là một bực đại-văn-hào ít có ta xưa tới nay ở thế-giới, tư tưởng làm cho cải-tạo được thế-giới, ông có thể nói như vậy được, còn như mình ngày nay, dầu cho bực thiên-tài cho tới thế nào, chưa chắc đã đủ làm một anh học-trò của ngài, thế mà cũng đàm công-nhiên lấy lời nói của một bực kỳ-tài trong thế-giới mà gàn cho mình! Kỳ thay!

Ngoài sự giữ gìn lấy tư-cách cho xứng-đáng cái địa-vị mình, ta còn nên tìm cách mà tăng bổ khiến thức và mở mang học vấn để tránh khỏi lời phàn nàn thứ ba như đã trên kia.

Làm nghề làm báo thường phải là những nhà đi xa biết rộng xa tác học đa vận. Ở các nước bên Âu-châu, thì dụ như ở nước Pháp, trước khi một người nào muốn để mình vào nghề nầy thường là bắt đầu có chuyên một nghề gì khác để làm chỗn mưu sanh lấy cái thì giờ nhàn rảnh mà coi sách viết văn, mãi tới khi danh đã lớn, văn chương đã nổi tiếng, người ta mới để mình vào làm báo; cho nên người Pháp thường nói rằng nhà làm văn phải có một cái nghề thứ hai (seconde profession).

Nghề làm báo cũng như bao nhiêu nghề khác, có tập thì mới biết, mới hiểu những phương-pháp (méthodes) viết báo, nhưng thường cứ theo ý kiến của mấy ông làm báo ở ta thì hình như là chỉ viết chạy được câu văn là đủ, trách chi mà các bạn đọc báo thường phải phàn nàn, thiết tưởng không phải là quá-đáng.

Trong thi « Tây-Viên » đã có câu rằng:

« Văn phi sơn thủy vô kỳ khí,
« Nhơn bất phòng sương vị lão tài,

nghĩa là làm văn mà không có đi xa thì lời văn không có khí, mà người mà không trải thì không từng thế thành một người tài.

Nói tóm lại, anh em nên hết sức bỏ cửu lấy những sự khuyết-điểm của mình để giữ lấy cái danh-dự chung cho cái nghề mình, ta nên biết đau đớn về cái nỗi « con sâu bỏ rầu nồi canh », như thế thì mới mong tránh được lời dị-nghị của các bạn đọc báo vậy.

ĐẶNG-XUYÊN.

(1) L'on sime la discussion à Saigon et, parfois, les polémiques deviennent scérées. Les Journalistes ne se ménagent pas entre eux. Leur encre et un peu chaude — comme le soleil!

(2) Mais, au fond, la véhémence de la critique prouve l'intérêt que chacun porte à la cause cochinchinoise.

Xem Hoàn-hải tân-văn trương thứ 8.
Xem Nội biến Trung-huê trương thứ 4.

ĐÊM RỐT CỦA NGƯỜI TỘI TỬ HÌNH

Tác giả: CAO-HIỀN-VINH.
Nghiệp-chủ Larong-mỹ, Bentré,

LXV

Tôi thưa rồi, cha tôi chẳng thốt lại một lời, chỉ ngồi ngoáy trầu, hàm-thinh mà gụt gật đầu; giây phút lại cười nói với ông Mai:

« Thôi! Con tôi nó tính như vậy thì tôi cho cha nó, dẹp mặt nỡ mày cho cha nó chớ sao? Vậy thì thôi, anh về nói lại cho thầy Ba thầy hay, nội nay mai gì dây không chừng, tôi tính lại rồi sẽ có tin cho thầy rõ.»

Dứt lời, ông Mai đứng dậy xách đủ từ giã ra về, cha tôi gương mặt dào-dào gượng bước đưa người đi ra khỏi cửa. Trở vào, cha tôi cũng cứ lên vấn mà ăn trầu hút thuốc, trơ mắt ngó ra sân; lẽ cố nhiên ngó mặt thì biết cha tôi không vui, song chẳng rõ trong lòng cha tôi nghĩ thế nào mà chẳng hỏ mói một tiếng.

Tôi thấy mà lấm-lét, hả dám đèo bòng chi chăng; biết rằng lại tôi không đành phụ chồng bỏ con mà chịu thất thân cái giá với ai như ý cha tôi định, nên cha tôi hầm-hầm trong bụng, sức muốn ăn gan; nếu mà tôi không xét kỹ trước sau, lộ một tiếng gì, ắc chẳng khác chăm xi ngòi pháo, chớ phải chơi. Vã lại ai có cha mẹ già thì có biết, cách người già cả, rầy con quở cháu ra sao? Một câu chuyện nói không hết năm phút đồng-hồ, rầy cả tháng cũng còn nghe nhắc. Ấy là chuyện lỗi thường, không quan hệ gì cho lắm. Chỉ như chuyện cải lời cha mẹ, hại cho mẹ cha lỡ lời nguyền ước với ai, cha chả! Cái vấn đề ấy mới thật hiểm gay, còn sống ngày nào thì rầy ta ngày ấy.

Có khi xuống mồ cũng còn ngậm hờn, hầm trong hòm, thấy mặt cũng còn bức nẻo! Biết ý vậy nên tôi kiếm đàng đào đi; hễ cha tôi ở nhà trên, thì tôi xuống nhà dưới, cha tôi ở nhà dưới, thì tôi lên nhà trên; còn như cha tôi mà đứng giữa hai bên, thì tôi nách trẻ vào phòng, giả ý trùm mền cho bủ. Làm như vậy trọn mấy ngày, cha tôi gặp mặt tôi không đặng giận, hết ngược lại mà rằng:

« Mầy mà không cho tao gặp mặt đặng tao nói cho mà hỏi, chắc tao phải thất hơng tao chết cho rồi, không sống làm chi xấu hổ! » Nghe cha tôi giận hét, nói lỏi ý ra như thế, tôi bắt buồn cười, song tôi phải ráng cắn ráng, chẳng dám để cho nhịt mép. Tôi tính thôi, để đỗ trẻ an giấc rồi, tôi sẽ ra thủ tội với cha tôi; không để, trong con tôi năm nín khe trong mấy, cha tôi ở ngoài treo dây thắt cổ. Nghe cha tôi làm gì lộp-cộp trên bộ ván nhà sau, tôi mới để bước, bước ra, tôi thấy cha tôi, đang đứng trên một cái ghế cây, với tay lên đòn tay, cột dây thắt cổ. Tôi vừa muốn mở miệng hỏi cha tôi làm chi tê vậy, thì đã nghe cha tôi kêu tôi mà nói:

« Nầy con, thôi con ở lại đó mà thế giết thờ chồng — nói tới đây cha tôi khóc thúc-thít rồi đưa tay gạt lụy — để mặt cha, con có thấy chăng, vì sĩ hồ mà phải thất vông tự-vận, đó con! »

Nói rồi, cha tôi ngó cái vòng, rồi xây lại ngó tôi mà khóc cả, tôi lấy làm đau lòng phụ tử tình thâm, khôn cầm giọt lệ; tôi rội vàng bước lên nắm lấy tay cha tôi kéo xuống mà nâu-nỉ lạy-lục xin đừng; tôi lại tiếp.

« Cha ôi, việc tóc-tơ là việc chung thân, lỡ rồi khó lấn năn cho đặng! Cha có định vậy rồi thì thôi, con cũng ưng, song con xin để thằng thằng cho con xét-nét việc mình, đừng thúc hối tợ tình dục đoạt lẹ.»

— Cha tôi nghe dứt, liền ừ, rồi lại gật đầu mà rằng: « Cũ vậy con mới chịu ưng cho! Con xin để thằng thằng tới chừng nào, con nói vậy ai hỏi đâu mà đợi! »

Tôi nói: Nhắm cũng chẳng lâu gì lắm đâu cha. Chồng con và chăng đã mắc ân tử hình, có cầm lâu lắm là một năm rồi cũng pháp - trảng thọ tử. Ngày nào chồng tôi đền bù tội lỗi, phải sạch sự trần-ô, chừng ấy ăn nghĩa tôi đền bồi, tình xưa xử vẹn, tôi sẽ vâng ý cha, buông tang chồng, nhắm cũng chẳng muộn gì cho lắm đó cha.

Cha tôi nghe tới đây, đứng hàm thinh giây phút rồi đáp: « Con tính vậy thì phải nghĩa song con biết, cái việc nầy nó không có bờ, con mà để vậy, thì tội nghiệp thầy-ba, đợi hoài khó nỗi. Vậy con tính cho xong, còn việc bổn phận con, con cứ việc lo tưởng không ai ngăn cản ».

(*Còn nữa*).

Đông-pháp thời sự

SAIGON

Xe hơi đòi đụng xe điện

Cái sức của xe-hơi có lẽ là bao nhiêu, mà dám đòi đụng xe-điện. Vậy mà hôi sớm mai thứ bảy tuần rồi đây, 27 Octobre 1925, vào khoảng 8 giờ, cái xe-hơi hiệu Amilcar số 5068 khi chạy vừa đến gare de la Pagode; đương lúc ấy cái xe-điện ở Giadinh chạy Saigon; nhưng xe-điện thì chạy có đường-rày. Đông-nhiên xe-hơi chạy trớ trỏi làm xe-điện chẳng thế chạy thua, phải chẳng-cự lại, đụng vô hông xe-hơi một cái rầm, xe-hơi nhào trái, nào mui, nào bánh xe, nào kiến thấy đều hư-hao. Mà phải! Cái sức của xe-hơi mà bao làm hơi, còn xe-điện thì dinh-dáng, lực chạy còn kéo theo sau bốn năm cái hoa-gòng thì biết chẳng phải bèn hỏi gì.

Cái gốc tích sự đụng nầy nghe nói thì chẳng phải xe-hơi muốn làm gan chạy liều, vì tại đó có công gắt ngang chỗ phải đường trơn hay sao. Nếu xe chạy tới đó mà bị chong lại rồi dừa gấp cách gì cũng phải chịu phép dừng lại một vài phút đặng bỏ chỗ không làm sao được. Số là khi chạy vừa tới rồi mà chú gắt công cũng còn để mắt tự-nhiên, nên không kị biết rằng có xe-điện chạy đến. Sốp-phơ cứ việc cho xe chạy rước quả. Chẳng để qua vừa khỏi thì xe-điện đụng kia chạy ở tới. Bấy giờ sự đã lỡ rồi, chẳng khác như lửa cháy mày, có tài gì xiết thắng lại kịp. Vì vậy mà xe-hơi ta phải đành cam phận rủi. Thế nên sự rủi-ro tại hiền nầy chính là do nơi chú gắt công xe vô-ý, hoặc là muốn làm hơi hơn bụng đó cho xe-hơi qua đại. Dầu thế nào cũng lỗi;

vô-ý cũng mang mà làm hơi bụng tối cũng chịu. Giờ đây chỉ gặt chẳng để rồ-ràng mỗ mất hay còn ngờ chiêm bao ?

Vụ này có sở sen-đầm đến tận nơi làm tỏ-tắt. Ai quấy ai phải để rồi các cô lịnh trên phân xử.

∴

Mượn xe-máy đi dạo

Câu nào, chắc nào, tưởng nào đây, coi thế hạng đi dạo chơi bằng xe-máy lắm thì phải. Mà ngặt, bụng thì ham mà tiền không có cho đủ đặng mua một cái. Cứ hễ mỗi lần muốn đi thì phải lại tiệm cho mướn xe hướn một vài giờ. Vì vậy nên bợm ta lấy làm bất tiện quá ; lại nhiều khi gặp anh em bạn, hỏi xe đâu mà mầy có đó ? thì nói « xe mướn » nghe nó hèn quá.

Bởi có nên ngày nào bợm ta cũng rảo rảo đến nhà cái kia, đăng xem chừng coi ai có đồ hễ thì chộp. Cứ vậy mỗi ngày thì có lẽ nào không có một con gặp dịp. Quả thiệt, mới rồi đây M. Doubel (Antoine) sơn-đá cư thứ 11, vì có việc đi đâu và ghé đâu đó, nên dựng xe-máy ở ngoài ; thình-lình bợm ta đi trở tới, trộm xem thấy xe hiệu *Arvis* số 20658 còn tốt quá, giá đáng phỏng chừng 23 đồng bạc. Bợm ta đắc chí, bèn lén bước lại kéo nhè nhẹ xả ra ngoài, đoạn nhảy phắc đạp thôi hết kẻ.

Làm chừng lên sơn-đá bước ra bo-ngo bác-ngão một hồi, rồi đi ngay xuống cờ-bốt.

Còn bợm ta từ đây được riêng mình một cái xe-máy rồi đi ; mặc sức ngày đêm đi dạo. Mà nói vậy chớ đời điệc gì. Lại đụt it bữa đây thì thấy. . . .

∴

Quân-tử vô danh

Có một nè nào không rõ, nhưng xưng là quân-tử ; thế thì quân tử vô danh. Bữa rồi đây thừa lúc đêm khuya ghé viếng nhà của Tran-ngoc-Anh kêu là Muoi, 19 tuổi, làm thợ tiện ở quai de la Marne (Vinhbel) nhưng chẳng may, khi đến thăm nhà, dòm lại them đi gài cửa đi đóng. (Vậy chớ đi cửa mà chớ si) quân-tử thấy thế vội-vàng kiếm thế chun vô, vô đến rồi thì thấy cũng lăng trang (Vậy chớ thức làm chi mà không lăng) quân-tử nài-nóng, bèn quơ nào đồ đạc và áo-quần giá đáng 22 đồng bạc, rồi lồn đi ra mất.

Quân-tử nào đâu mà khốn-kiếp qua vậy ? Làm chừng chủ-nhà hay được thì sự đã rồi; chỉ có đậm chơn chất lưỡi, bức dầu bức óc một lát rồi đi cơ bót. — Làm gì quân-tử cũng phải ở tù hầy gio !

∴

Muốn ở tù

M. Mariadasnon, Joseph, 43 tuổi, làm gái-đàn chánh ở sở khám đường, nhà ở đường d'Espagne môn-bài số 127, vừa rồi có một bợm nào không biết, lẫn đến vừa muốn ra tài đạo-chích. Chẳng dè bị động sao đó nên bỏ chạy.

Trời ơi ! Bộ bợm nào đây muốn ở tù sao chớ ! Tưởng ra tài đạo - chích với ai, coi chẳng nói làm chi ; cái nầy nhè gánden chánh ở khám-đường mà lấy lộng. Muốn cái lỗ-mũi ra trăm mối ngày sau chớ. Làm chi mà liều lắm vậy mà ! Muốn giã-ngộ thì phải rảng mà lựa người cho lắm nó bợ tụi !

∴

Ai bảo mướn khách-trú mà làm chi ?

Tên Đọ - van - Hinh, buôn bán hột vịt, ở đường Canoplex, vừa là Annam mà chẳng rõ sao lại mướn tên Phan-Kim, 50 tuổi là khách Triều-châu đứng làm Comptable. Bởi nên y chẳng có cái tinh gì cả, làm thì làm đặng ăn tiền vậy thôi, chớ chẳng biết gì là nhân-nghĩa. Vừa rồi đây khách ta nằm đêm suy nghĩ làm sao không biết, thừa lúc vắng chủ nhà bèn ẵm hết 135 đồng đi mất.

Đây chắc là khách ta quyết định đã tính chỉ nhà đặng rồi có ra lập nghiệp riêng đó đa. Tuy vậy chớ mong làm giàu sao được. Bề mưới đời cái thứ tham chẳng làm gì nên thân được. Để vậy lại còn bị tù rục lá khác.

TIN THỂ-THAO

Cuộc tranh chức vô địch banh tròn năm 1925 1926

Hôm chúa-nhựt, 18 October 1925, từ 2 giờ rưỡi đã thấy có người tựu đến sân Etoile de Gindinh, kẻ lái rải lớp xe-kiến, lớp xe-hơi xe nào xe nấy đầy người ta, lớp trong Cholon, lớp ở Binh tây, lớp thì ở Gindinh, Govấp, thiệt không có dịp nào mà được đông đảo như ngày nay.

Ba giờ đúng đã thấy M. Isidore Đồng đem sân máy lên tiếp đặng chụp hình, 3 giờ 15 đã kỳ sự chụp trước bốn hội, sắp phía bên nầu khán đài, kế đó cũng chụp bốn hộ khác, sắp phía bên tả khán đài.

Chụp rồi hai hiệp nầy, kế kỳ sự đá Championnat. Bà được nửa giờ, mới chụp luôn hai hội nữa, kỳ nầy 5 hội sắp lối giữa khán đài, chụp như vậy đặng rảy với hai cánh đã chụp rồi hồi nầy, thành ra Etoile de Gindinh thì sắp ngay ở giữa khán đài, còn 12 hội khác thì sắp bên cánh bên tả và cánh bên hữu.

Mỗi hội đều có hội-viên đứng phía sau, thành ra cuộc nầy có hơn trên hai trăm ruởi người, tuy là đông như vậy chớ hình cũng được lớn và rõ ràng, vì là chụp tới bà tấm kiếp rấp lại.

Xin thành là hội viên Cholon-sport đông đảo lắm, đứng làm gương cho mấy hội khác.

Sân Etoile de Gindinh lúc nầy sắp đặt rất kỷ lưỡng, và rất có thứ lớp.

Ngoài cửa bước vô thì có hai tấm bảng lớn, để như vầy :

Carte permanente
Carte d'invitation
Tribune payante
Banc à 0 $ 20

chỉ rõ rằng cho mấy ông phải đi theo đường nào mà đi qua mấy chỗ nói trên đây.

Hội có đạp sẵn hai cái đường rất cao ráo, đặng đi vòng qua khán đài khỏi bị bùn lấm.

Dưới 2 tấm bảng lớn ấy, tôi lại còn thấy 2 tấm bảng xanh khuyến khích đồng-hang xin hãy mua *Lục Lão* và *Bánh quếc Nữ*.

Vô đến tại khán đài, thì một phía là có treo bảng đề *Tribune d'honneur*, phía bên tả có bảng đề *Tribune réservé pour les invités et les titulaires de cartes Permanentes.*

Lại phía đằng trước có một bảng banc thấp, có đề : *réservé pour les équipiers.*

Hội lại còn sắm một bức vải rất dài kéo từ đầu khán đài bên nầy cho tới mức khán đài bên kia, phòng chẳng cho mặt trời đọi vô, thiệt là 10 phần đã tuổi chỗ sắp đặt kỳ lưỡng lại có thứ tự được nhiều nữa.

Còn banc sắm để ngồi có ba hàng, trước hết thì thấp gần sát đất, kế đó thì vừa ngồi, kế nữa thì cao hơn một thì, thành ra hễ ngồi nơi thì chỗ nào cũng thấy được hết.

Tuy vậy mà có nhiều ông chẳng chịu ngồi cho có thứ lớp, cứ đứng ăn mấy người ngồi, để vậy có ông lại ngồi lên banc cản người đi bao sau *nói trắng tinh*, mà đứng thì rất buồn tay ; trong hại có ông thấy vậy lại nằn nì xin *ngồi giùm xuống*, lại trở phiền nói sao có *bỏ bước*.

Đặt ra hễ ghế sắm thì để mà ngồi, banc sắm chẳng để mà ngồi, cho nào phải sắm đặng để mà đạp giẫy tây hay là đứng lên trên đâu, có ông lại còn leo đại trên mấy cây thanh sắm để gắt tay, mà ngồi, thiệt một buổn thêm cho chớ.

Nếu mỗi người đều biết xét cho cạn, biết đều chi trái mắt thì đừng làm, thì chắc không nhọc lòng ai hết.

Đây nhắc qua cuộc đấu-cầu, từ 3 giờ 45 tới 4 giờ 45 thì Télépost đều cầu với Association de Commerce sport (Oxygène cũ). Hai bên xứng tài xứng sức với nhau lắm, không bên nào kém bên nào cho lắm.

Tuy vậy mà nửa giờ đầu Commerce thắng được Télépost hai bàn, trái chi gino qua cầu trái, thuận chơn M. Lân đem vô được hai bàn. Trong nửa giờ nầy Télépost cũng ghe phen đến tận sát goal Commerce, mà phân không được may mắn, nên trái cầu vẫn xoi hoài hoặc ngoài cầu goal một thì, nên không gỡ được.

Nghỉ uống nước chanh, vô coi thế Télépost còn kích đít lắm, có một tốc M. Lân bắt được, đến tận goal cho có hai thước, vừa sửa soạn tống ngay vô goal, nào hay arrière Commerce chạy đến đá ra corner.

Kế hailon trở qua bên nầy, M. Lân bắt được đá ngay vô giữa. M. Cường chạy đến, sấn tròn đá ngay vô cầu.

Từ đây coi thế Télépost quyết chí gỡ, nên ai ai cũng hết lòng hết dạ đem hết tài năng ra mà cầu thủ, chớ chẳng biết gì là nhân-nghĩa. Vừa rồi đây khách ta nằm đêm suy nghĩ làm sao không biết, thừa lúc vắng chủ nhà bèn ẵm hết 135 đồng đi mất.

Tuy vậy mà Commerce cũng thắng là nhờ chỉ nhà đặng rồi có ra lập nghiệp riêng đó đa. Tuy vậy chớ mong làm giàu sao được. Bề mưới đời cái thứ tham chẳng làm gì nên thân được. Để vậy lại còn bị tù rục lá khác.

TIN THỂ-THAO

Cuộc tranh chức vô địch banh tròn năm 1925 1926

Hôm chúa-nhựt, 18 October 1925, từ 2 giờ rưỡi đã thấy có người tựu đến sân Etoile de Gindinh, kẻ lái rải lớp xe-kiến, lớp xe-hơi xe nào xe nấy đầy người ta, lớp trong Cholon, lớp ở Binh tây, lớp thì ở Gindinh, Govấp, thiệt không có dịp nào mà được đông đảo như ngày nay.

Ba giờ đúng đá thấy M. Isidore Đồng đem sân máy lên tiếp đặng chụp hình, 3 giờ 15 đã kỳ sự chụp trước bốn hội, sắp phía bên nầu khán đài, kế đó cũng chụp bốn hộ khác, sắp phía bên tả khán đài.

Chụp rồi hai hiệp nầy, kế kỳ sự đá Championnat. Bà được nửa giờ, mới chụp luôn hai hội nữa, kỳ nầy 5 hội sắp lối giữa khán đài, chụp như vậy đặng rảy với hai cánh đã chụp rồi hồi nầy, thành ra Etoile de Gindinh thì sắp ngay ở giữa khán đài, còn 12

SỬA ĐIỀU LUẬT

Theo lời nghị ngày 3 Octobre 1925 của quan Thượng-Đông-pháp :

Điều thứ 12 trong lời ngày 28 Mai 1921, về sự kiểm duợt những bài hát bóng sẽ sửa lại như vầy :

« Ai chẳng do theo lời nghị nầy thì phải « bị phạt vạ từ 11 quan cho đến 100 quan « tiền và bị tù từ 1 ngày cho đến 15 ngày hay « là bị phạt thứ nào một thứ mà thôi »

∴

ĐÈN *khí và đồ phụ tùng đèn khí, măn-sông hiệu « WIZARD » dầu lửa, dùng theo các kiểu.*

Bán sỉ và bán lẻ tại cửa hãng.

TRẦN-QUANG-NGHIỆM.
200, d'Espagne SAIGON.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 19 Octobre 1925.

GIÁ BẠC

	10-10	17-10
Nhà-nước.	12 F. 85	12 F. 80
Ngân hàng Đông-pháp. .	12 85	12 80
Société de Gérance de la Banque ind. de Chine.	12 85	12 80
Hongkong Shanghai. . .	12 90	12 80
Chartered Banz	12 85	12 80

∴

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao lấy lúa giá 100 kilos.

Vinhlong (Gạo-mới).	6 05 à 6 15
Cocolon (Gạo-mới).	6 30 à 6 40
Bai-xau (Gạo-mới)	6 25 à 6 35
Baclieu (Gạo-mới).	6 40 à 6 50
(Gạo trắng mần cỉ. . .	5 70 à 5 80
Namvian Gạo đỏ mần cỉ . . .	5 35 à 5 45
Giá thường (Gạo mới).	6 25 à 6 35

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Amiral PONTY ở Port-Said đi chạy qua Đông-pháp hôm ngày 10 Octobre.

Chiếc CEYLAN ở Shanghai sẽ đến Saigon ngày 22 Octobre.

Chiếc ADEN ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 24 Octobre.

Chiếc ROUME ở Singapore sẽ tới Saigon 22 Octobre.

Chiếc ANGERS ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 20 Octobre lúc đứng bóng.

Chiếc ANDRÉ-LEBON ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon 5 Novembre.

Chiếc ARTAGNAN ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon ngày 30 Octobre.

Chiếc ANGKOR ở Trung-quốc và Nhựt, bổn sẽ đến Saigon ngày 13 Novembre.

Chiếc COMPIÈGNE ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 3 Novembre.

∴

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc ROUME sẽ chạy đi Singapore ngày 25 Octobre.

Chiếc ANGERS sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối 23 Octobre.

Chiếc COMPIÈGNE sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 8 Novembre

Chiếc PORTHOS sẽ chạy đi Pháp-quốc lối 20 Octobre lúc 3 giờ khuya

Chiếc ARTAGNAN sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 2 Novembre.

Chiếc CLAUDE CHAPPE sẽ chạy đi Annam và Tonkin ngày 22 Octobre.

MỚI XUẤT BẢN

Sách :

Mọe Annam (Abrégé de Grammaire Annamite) par P. Ký . . 1 00
Từ thơ (tome I) par P. Ký . . 1 00

∴

Tiểu thuyết :

Chuyện lạ thường (trinh thám tiểu thuyết) par Trương-quang-Thân 0 25
Cũng vì tình (tiểu thuyết tây) dịch giả : Mme Lê-thị-Tuyen. 0 30
Bán tại nhà in Union. 157 Rue Catinat Saigon.

LỜI RAO CẦN KÍP

Vừa rồi bổn-hiệu có nước nhiều thợ chụp hình (có đã người Nam-kỳ và người Bắc-kỳ) đã đi chụp hình thuế-thân và hình chơi cho các quí ông quí bà ở khắp lục-châu. Nay vâng việc xong rồi có nhiều người thợ thiếu không làm với bổn-hiệu nữa mà tự ý đi lục-tỉnh chụp dạo riêng lấy lời ; có người còn mạo nhận tên bổn-hiệu cha để quảng-cáo mối hàng.

Vậy xin quí ông quí bà trong lục-châu nên lưu ý để phòng như có gặp người thợ chụp hình nào xưng rằng ở tiệm chúng tôi ra đi, mà quí ông quí bà muốn chụp hình hay là trả tiền bạc chi thất kỳ nhiều it cũng phải xét cho được cái biên-lai có số thứ tự và có in tên hiệu là « KHANH-KY et Cie ».

Từ nay trở đi chúng tôi không nhìn biết những giấy tờ nào hay là chịu trách nhiệm những món tiền bạc chi mà không có giấy làm bằng của bổn-hiệu.

Nay kính cáo
KHANH-KY et Cie
Photographe-54 Boulevard Bonnard
Saigon

PENSIONNAT

Huỳnh-v.-Chợ

CHOLON. — Route Mylho

Trường dạy thi bằng cấp sơ-học và bằng-cấp tối-nghiệp (Certificat d'études primaires et diplôme de fin d'études complémentaires.

TỰU TRƯỜNG
NGÀY 17 AOUT 1925. — nhằm 28 tháng sáu Annam.

Xin viết thơ trước đặng bổn trường để dành chỗ.

Hãng ông **Charrière, Dufourg, Garriguene** và Công-ti rao cho chư tôn hay rằng hãng không làm Đại-lý sở **PATHÉ** nữa là vì bởi sở ấy đã sáng-lập tại Saigon rồi.

Vậy từ đây sắp tới phải đến sở « **PATHÉ-ORIENT** » nơi đường Kinh - lấp môn bài số 10 mà thương nghị.

Một chứng cớ hiển nhiên

Đã trải năm nay, hiệu **NAM-CHẤN-HƯNG** *đã rao cùng các bảo rằng hễ ai mua hàng đen của bổn hiệu mà có trễ thì bổn hiệu sẽ bồi thường tiền mua lại ý số.*

Rao như vậy mà chẳng có một người nào mua hàng của bổn hiệu rồi đến những nỗi rằng phải rằng trễ.

Đã vậy lại các nơi chủ mua trong Lục-châu, Cao-man, Bắc-kỳ, Lào thượng. Lào hạ có nhiều ông gởi thơ khen ngợi.

Ấy cũng chẳng qua là nhờ bổn hiệu có lò nhuộm lớn tại Cao-lãnh, có chỗ trừ chấm, vật liệu nhứt hảo hạng, nghề tinh nên cho nên dám nói giữa công chúng rằng đồ của bổn hiệu từ nơi đem sánh.

Ai ham rẻ mà chưa rõ các tàu khậu khách-trú thì đừng hòa ra mua mắt, hàng cặng, mướn người nhuộm lấy cả, giặt ít lần trở đã lem, cho nên thiên hạ đến hàng **Nam-chấn-Hưng** *tới chửi thì thật là thảm phải.*

Bổn hiệu **NAM-CHẤN-HƯNG** *bán hàng đen số 1 thứ thiệt : hình gia dụng, xuyên gia dụng, hàng ta gia dụng. Cũng có bán nâu thứ hóa vật bên Pháp như là : đồng hồ, giầy, nón, dù, chemises, nỉ, faux cols, cravates, đủ thứ đồ cho học trò đặng, nên xem...*

Gởi contre-remboursement.

Dây thép đánh tắc : BAZARANNAM, Cholon
Téléphone : 249

Xin viết thơ cho hiệu :
NAM - CHẤN - HƯNG
270, rue des Marins, Cholon

Manufacture Saigonnaise
DE
CARREAUX & MOSAÏQUES
MAISON FONDÉE EN 1909
Rue d'Arras et Lucien Lacouture à hadui
SAIGON

Bằng làm Gạch-bông bằng Xi-măng đã lot nhá, nhiều kiểu gạch mới rất xinh đẹp làm sẵn rồi. trữ trong hàng đặng khi nào có ai mua thời nào thì có sẵn liền. — *Giá hạ rẻ hơn các nơi.*

Gạch-bông làm bằng Xi-măng đã thử màu tốt nhứt ngoài bốn Pháp-quốc đem qua, bởi vậy cho nên, gạch cần bằng tốt có đánh tiếng nhứt, vì gạch thiệt chắc và nhiều màu xinh đẹp lắm.

Xin Chư-tôn đến viếng hàng tại ở tại Chợ-đũi (Saigon) *đường d'Arras* (trước trại binh tập 6-ma) thì Cán-sự sẽ đặng Cảh-chừng tiếp rước tử-tế và sẽ tỏ bày những điều cần yếu mà Chư tôn muốn hỏi.

Xin làm-ơn viết thơ cho chỉ-chừng mà xin mục-lục (Catalogue) mà giá tiền.

VAN-HÒA

N° 88, Rue de Gocong — CHOLON

KÍNH CÁO :

Hiệu VAN-HÒA nhuộm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ CHOLON.

Vải đề nhãn « **Con cá Kim-Ngư xanh** » thì đã có tiếng trong Lục-tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhuộm đen dùng chẳng hề khi nào trở, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề hở như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tâm thứ vải đen đều đề nhãn hiệu : VAN-HÒA, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhuộm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng dịp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu, dặng mà thủ lợi và cho chư qui khách mua lầm, tưởng là vải của bổn-hiệu : Vì vậy bổn-hiệu xin cùi rõ cho chư qui khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu vải, cái hình chỉ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

MẤY HIỆU VẢI CỦA BỔN-HIỆU ĐỀU CÓ CẤU CHỨNG TẠI TÒA THƯƠNG-MÃI SAIGON LÀ :

1° 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
2° 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
3° 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4° Vạn-Hòa con gà trống.
5° Vạn-Xuân-Long xe lửa.
6° Vạn-Hòa chiếc thâu.
7° Vạn-xuân-Long bươm bướm.
8° Hiệp-Mậu con ngựa đua.

VẠN-HÒA, kính khải.

Téléphone 702.

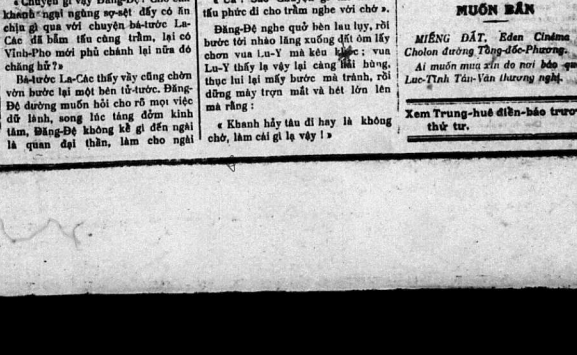

Feuilleton n° 86 — *Du 19 Oct. 1925.*

TIỀN CẢN BÁO HẬU

HỒI THỨ I

Điện cản chánh tại điền

Vĩnh-Pho. — Muốn tàu lịnh Hoàng-thượng phải đợi. Hạ-thần nặng nguyền công công - nữ của một nhà lương đống trong triều.

Lu-Y. — Ừ thôi, khanh trở lại vụ tạo-phẩm mà tiếp cho trẫm nghe.

Vĩnh-Pho. — Muốn tâu kẻ hạ-thần chỉnh e chẳng phải là một vụ tạo-phẩm tầm thường như xưa nay, mà rõ là một đám khỏi nghĩa cướp ngôi đó bệ-hạ.»

Nghe nói cướp ngôi chín trùng vua Lu-Y mĩn cười vỗ đáp : « Theo thời đợi nầy muốn tính cướp ngôi thì trẫm nhằm cũng đề chớ chẳng khó gì ; song trẫm e làm thì đề mà thành công e chẳng dễ, đó khanh. Ấy cũng bởi trẫm trở về ngôi nối nghiệp của tổ-tông xưa truyền đề lại đến ngày nay đây, trẫm hằng mỗ mất chăm non việc cỏ, việc kiêm và việc tương lai trong nước ; nhứt là từ mười tháng nay, các quan đại-thần gần sức tuân-do tế sait, giữ gìn bờ bỉ Trung-Hải một cách rất nghiêm nhặt. Nếu NÃ-bổ-Luông tính độ quán sang thành Nap, thì hằng đi chưa tới Piombino, đã thấy thành Nap tận giáp dân phu, bày binh bố trận mà ngăn ngừa bằng ; còn như hằng mà tính về Toscane, thì lại càng vụng hơn ; có khác nào đề bước vào chỗ cửu nhân đem thân vào hổ huyệt. Còn hễ hằng mà về Pháp, thì quân-sĩ hao nhiều mà về, nếu về Pháp, thì đề cho ta trừ khử lắm. Vậy khanh hãy an tâm, đừng lo sợ chi cho lắm, nhưng mà khanh chớ tưởng rằng trẫm chẳng biết ăn mà ghi công cho khanh, tận tâm vì nước. »

Vua Lu-Y phán vừa dứt lời, bỗng nghe bá-tước La-Các nói :

« Ả may dữ a ! Có tê-tước Đăng-Đệ tới đây ! »

Lão bầy giờ quan Thượng-thư tuần cảnh là tê-tước Đăng-Đệ bước vào mặt xanh như chàm, tay rung lập cập đôi mắt lóa dường như bị sấm chớp lóa giăng. Vĩnh-Pho nước thục ra đặng cho cáo lui, mà bị bá-tước La-Các cầm tay nằm lại nên ngại phải nán.

Ông kẹ cù-lao Cọt

Đã nói khi vua Lu-Y cùng Vĩnh-Pho chúa tôi bàn luận vừa dứt chuyện xảy thấy quan thượng-bộ Tuấn-cảnh là Đăng-Đệ chạy vào mệt thở hào hển, mặt biến sắc chàm, tay chơn rung rét, xem hình dường xảy bị một đều tai họa bất kỳ nào dữ dội tợn làm cho ngất ngã phi phách lạc tán dường kinh tâm, vậy lận. Vua Lu-Y thấy bác thấy sự hãi hùng như thế cũng thất kinh, vùng xô cái bàn chỗ ngài ngự ngồi giờ, rồi dừng dậy dừng mày trợn mắt ngó Đăng-Đệ mà hỏi lớn rằng :

« Chuyện gì vậy Đăng-Đệ ? Chỗ của khanh ngự ngồng sợ-sệt đấy có ăn chịu gì qua với chuyện bá-tước La-Các đã bẩm tấu cũng trẫm, lại có Vĩnh-Pho mới phủ chánh lại nữa đó chẳng hử ? »

Bá-tước La-Các thấy vậy cũng chờn vờn bước lại một bên tê-tước. Đăng-Đệ dường muốn hỏi cho rõ mọi việc dữ lành, song lúc tâng đởm kinh tâm, Đăng-Đệ không kể gì đến ngài là quan đại thần, làm cho ngài luống thẹn. Bấy giờ Tê-tước Đăng-Đệ mới gân gượng cho tỉnh lại và rằng xúc bỉ rưới mà tấu rằng : « Tôi hơi sợ-sệt như chưa tỉnh lại vậy. Ngài tấu bẩm mà chẳng nghe chi khác hơn một hai tiếng : « Muôn tâu » ủ-ử trong họng ngài rồi ngài lại nín ; làm cho vua Lu-Y thập-bậc và giận dưỡi và sự phập phồng mà quở trách Đăng-Đệ rằng :

« Ủa ! Sao Chuyện gì thì khanh tấu phứt đi cho trẫm nghe với chớ ».

Đăng-Đệ nghe quở bèn lau lụy, rồi bước tới nhào lăng xuống đất ôm lấy chơn vua Lu-Y mà kêu khóc ; vua Lu-Y thấy lệ vậy lại càng thất bùng, thục lui lại mấy bước mà trành, rồi dừng mày trợn mắt và hét lớn lên mà rằng :

« Khanh hãy tâu đi hay là không chớ, làm cái gì lệ vậy ! »

Bấy giờ Đăng-Đệ mới ngẩn ngử mà bẩm tấu rằng :

(Còn nữa).

MUỐN BÁN

MIẾNG ĐẤT. Eden Cinéma — Cholon đường Tổng-đốc-Phương.

Ai muốn mua xin do nơi bổn quán Lục-Tỉnh Tân-Văn thương nghị.

Xem Trung-huế điện-báo trương thứ tư.

CÔNG-TI QUẢN-HẠT ĐẠI-THƯƠNG

GRANDS MAGASINS CHARNER

ở góc đường Bonnard và Charner

Bày theo đề tắc MAGCHARNER.

Mấy mẫu súng trong hình — tại cửa hàng số 148, đường Bonnard — tại hàng bán sắt số 65.

SÚNG – THUỐC ĐẠN

và đồ phụ tùng về cuộc đi săn bắn

Bao súng. — *Bằng da cứng, màu mồng-huân dợt, nhái kiểu da heo, chỗ tay cầm bằng da trơn, có khoen khóa bằng ống khóa, dây mang cũng bằng da, tháo ra đặng* ..... 85 quan

Bao đựng thịt rừng. — *Bằng bố chạy viềng da, có nắp bằng da màu mồng-huân dợt, nhái kiểu da heo, phía trong có túi nhỏ và 10 ngăn để vật bị súng, một cái túi bằng bố, 2 cái bao lưới, dây mang bằng da trơn, tháo ra đặng* ..... 45 quan

Dây nịch để vật bị súng. — *Bằng da màu mồng-huân dợt, nhái theo kiểu da heo, chạy viềng, có 20 ngăn bằng da, móc xi-kén* ..... 18 quan

Súng hiệu Hammerless. — *Lòng đúc bằng thép, chỗ thuốc bắt nổ đẹp, khóa ba chận, thép trui có màu, có cho giấy kiết chứng rằng đã có bắn thử bằng thuốc mạnh pyroxylé rồi : lòng 12 và 16* ..... 650 quan

Hãy xem cuốn Catalogue của chúng tôi riêng về súng ống và cuộc sắng bắn

NÊN THỪA DỊP GIÁ BẠC CAO

SỰ NGAY THẬT LÀM CHO CHÚNG TÔI TRỞ NÊN MẠNH

Thùng thơ số 528.

C.J. BONNET

XÂY BÀI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH
NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY
bài Thơ-tín muốn mua hãng lựa

PHÂN CÁ VÀI RUỘNG RẤT TỐT VÀ RẤT THẠNH LỢI

CHỢ NHÀ CANH NÔNG

Tại nhà tôi có bán một thứ phân xương cá xay ra, rất tốt để bỏ ruộng. Xài phân nầy vài ruộng bị phèn hoặc bị hạng, lúa tìm thì lúa lên rất xanh và tốt.

Còn lọa yếu vài ruộng trong một tuần lễ thì thấy trở nên xanh và tươi tốt.

Dùng phân nầy lúa sai hột và nặng cân.

Phân nầy khô và tán nhỏ ra, không hôi thúi.

Xin quí ngài đọc hai cái thơ dưới nầy thì rõ rằng chuyện thạnh lợi chẳng không sai.

TRƯƠNG-VĂN-BỀN
Thương-nhơn
Nghị-viên phòng thương-mãi
48, Quai du Cambodge, 48
CHOLON

Long-tuy-trung, le 3 Octobre 1922.
A Monsieur TRƯƠNG-VĂN-BỀN
Conseiller Colonial
48, Quai du Cambodge, Cholon

Kính lời thăm ông đặng mạnh. Phân cá của ông tôi dùng đã ba năm nay rất tốt. Nội làng tôi mỗi làng đều có xài phân nầy và người nào cũng có thạnh lợi rất nhiều. Ruộng ông tôi không mấy tốt nên mỗi mẫu đất nhơn không nổi phân thì gởi chừng 50 hoặc 60 giạ cốn nổi chừng 10 bao phân 25 ks của ông bán giá 2$ 5 00 thì gặt được 120 giạ sấp lên. Bữ vậy mà lúa lại chắc và nặng cân. Cây lúa bắt phân trong tám bữa thì trở nên tươi tốt và nhơn có bị hạng cũng không đến nỗi lắc, tỉm.

Xin ông được tho nầy gởi lên cho tôi 500 bao để bỏ ruộng nhá.

Nay kính.

VÕ-HỮU-PHƯỚC.
Chef du canton de Long-tuy-Trung
GIADINH.

Tân-nhơ-thương, le 30 Septembre 1922.
A Monsieur TRƯƠNG-VĂN-BỀN,
Conseiller Colonial,
40, Quai du Cambodge, Cholon.

Kính lời thăm ông quản hạt đặng bình yên. Phân của ông tôi chở về năm nay được chừng 1,000 tạ để bán hết rồi, xin ông đề dành cho tôi 500 tạ nữa ít bữa tôi xuống chở vì phân nầy tôi làm tốt e không đủ cho xóm tôi xài. Nhiều chỗ trồng bị hạng lúa tìm vài xuống mùi cứu tỉ bước sanh, lúa lên rất tốt và xanh tươi hơn mấy năm trước chưa bỏ phân cho đông bao.

Phân cá đang vải xuống thì mỗi năm đất càng tốt thêm, đất xốp và không chai như vải phân đá và vôi.

Nhà canh nông trong xứ tôi lấy làm có phước mà biết được thứ phân nầy, vì phân tốt, trồng mấy chi cũng đặng thạnh lợi.

Mùa rồi ruộng tôi vì bị tìm tưởng hư hao nhiều may nhờ vài phân cốn đặng bón mà khỏi thất mùa nên tôi làm ít không bỏ thêm đông và cám ơn đông.

Nay kính.

NGUYỄN-VĂN-ĐẬU
Propriétaire,
à Tân-nhơ-thương-g, Cholon.

Một quyển sách hữu ích!

Mới xuất bản một quyển sách tựa đề «Les Administrations et les Services Publics Indochinois» của ông De GALEMBERT, Tham-biện hạng-nhứt ở Hanoi soạn ra. Mục-đích quyển sách nầy là biện-giải việc chánh-trị trong cõi Đông-pháp. Rất có ích cho những vị sắp ra thi Thừa-biện cùng các hội thi khác.

¡Trử bán tại nhà in *Union, 157, Rue Catinat — Saigon.*

Sách dày 858 trương, giá.... 10$00
Kin gởi theo 0$40 tiền cước phí.

DANH BẤT HƯ TRUYỀN

Thật là danh bất hư truyền ! Danh bất hư truyền ! Tại đường Thouroude, môn - bài số 2 (Cholon) có một vị Tiên - sanh hiệu là Kim-phước-biển chuyên về một nghề xem tướng, toán mạng, và xem địa lý, nói đâu trúng đó, ứng nghiệm như thần. Thật rõ là đại-tôn gia, đại-danh-gia về giải-nghệ thuật.

Tôi vẫn có nghe danh tiếng, nhưng cũng chưa đám tin. May nhờ kỳ tháng giêng năm ngoái, tôi nhân rảnh việc, đến gởi đến đặng thử xem tuổ-nhâu của tiên - sanh thì sao. Tiên-sanh xem tướng cho tôi rồi bèn đoán chắc trong tuần tháng tư thời tôi sẽ có sự kinh-hãi (sự biến đến ! kinh ghê). Lúc đó tôi cũng còn bán tín bán nghi ; chẳng dè khi tới tháng ấy tuần ấy, tôi đang đi giữa chợ mới Saigon, xảy đụng cái xe-hơi, bị thương nơi chơn tả. Cũng may là tránh khỏi, bằng không ắt tánh mạng nan tồn. Chừng đó tôi mới rõ tiên - sanh định-đoán chẳng lầm. Lại còn một đều đáng khen nữa, là tiên sanh đoán bịnh đứa trẻ của tôi không qua khỏi 10 ngày ; quả nhiên mới bảy bữa nó đã tạ-thế. Cũng còn chẳng biết bao nhiêu việc đáng khen nữa, song kể chẳng xiết. Nhơn vì muốn tại giới-nghệ thuật của Tiên - sanh nên xin có mấy lời quê kịch để gọi rằng giới-thiệu.

DƯƠNG-VĂN-NHI
Cang tụng

BÁO LỤC-TỈNH BÁN LẺ

Từ nay, báo « Lục tỉnh Tân-văn » có đã bán lẻ tại nhà-hàng bán cơm-tây và cà-phe hiệu « Năng-Long » ở Sadec.

Vậy thì lấy làm tiện cho bà-tánh ở Sadec muốn xem báo biết bao !

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — BÁC-ÁI

ĐÔNG-DƯƠNG PHÁP-QUỐC

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH RẠCHGIA

YẾT-THỊ đơn xin thuận mãi đất nhà-nước.

TÊN, HỌ, NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TOẠ LẠC sở đất	SỐ mảng đất	tờ bọa đồ	SỐ SÀO MẪU	RỐC HỜ
Trịnh-ngãi-Sỹ ở làng Vĩnh-lộc	Làng Minh-hòa tổng Thanh-bình	lot 24	2e feuille	28 28 00	

VIỆC TRANH CẠNG VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể lệ điều 26 lời nghị định ngày 27 Décembre 1913 và điều 48 nghị định ngày 11 Novembre 1918, việc tranh cạng và kêu nài về các đơn xin trên đây phải tỏ nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết-thị nầy và nạp cho quan Tham biện chủ tỉnh Rạchgia.

Rạchgia, le 29 Août 1925.
P. L'Administrateur,
Signé : ILLISIBLE.

HOÀN-HẢI TÂN-VĂN

Phái-bộ Pháp sang Đông Pháp

Một phái bộ có quan Thanh - tra tổng trưởng Muller, và hai quan Thanh-tra Thuộc-địa là Boulmer và Merat mới tới Saigon.

Mục-đích các ngài qua đây không phải là chủ-ý khảo sát 3 xứ Nam, Trung, Bắc mà cốt là để sang khảo sát ở xứ Ai-Lao.

Cứ theo tin tức của bạn đồng nghiệp « Le Courrier Saigonnais » thì phái bộ nầy sang Lào để nghiên cứu về việc mở mang các đường giao thông.

Ba quan thanh-tra hiện nay còn đương chưn nghỉ tại Saigon, ít bữa nữa các ngài sẽ đi Lào.

∴

Cái cảnh khốn khó của bồi bếp Annam tại Pháp

Mới đây, tại Marseille ở bên Pháp có 300 người Annam làm ở các hãng tàu như là bồi, bếp, phải bị không có công ăn việc làm ; việc nầy nguyên do vì bao nhiêu giấy má làm của họ bị một viên cai-trị Josselme tịch biên.

Đăng bồi bếp nầy bị như vậy có làm đơn kháng-cáo lên quan Phủ hạt Bouches du Rhône, quan Chưởng-lý và hội « Nhơn-quyền » song nghe như không có kết quả gì.

Ông Josselme không phải là có ý giữ gì họ, cũng muốn kiếm sở làm cho họ nhưng cứ ý ông thì chỉ muốn cho họ làm tại « Compagnie des Messageries » mà thôi.

Vì ở « Compagnie des Messageries » có ý bạc đãi, thì dụ như làm ở các tàu của hãng nầy thì mỗi người chỉ có thể lãnh được một độ 150 quan tiền tây là cùng, họ không chịu, họ muốn xin làm ở những hãng « Transatlantique » hay là « Paquet » vì ở những hãng nầy họ có thể được mỗi tháng từ 400 tới 500 quan tiền lương và làm cũng được thong thả hơn.

Thấy việc vận-động của họ như đã nói ở trên kia không ăn thua gì, bây giờ họ lại nhờ tới dâng Lao động ở bên Pháp kêu nài cho họ.

(Lược dịch ở báo « Temps d'Asie)

∴

Việc kêu nài của bọn làm tàu Ăng-lê

Tháng trước đây, tại Luân - đôn, những người làm tàu có hiệp nhau lại để yêu cầu mỗi tuần lễ chỉ làm có 48 giờ nghĩa là mỗi ngày chỉ ưng làm có 8 giờ mà thôi.

Họ có mời các chưa trong các « Lao-động liên hiệp hội » tới dự bàn, nhưng nghe như lời thỉnh cầu của họ không có kết quả gì.

Có người bàn rằng muốn bớt giờ làm thì phải kêu nài với các chủ hãng tàu vì thế-giới ngày nay chưa phải là lúc nhà lao - động có thể chiến-thắng được nhà tư-bổn.

∴

Tình hình Trung-huê

Theo như tin tức của một nhà báo Tây lớn ở đây mới nhận được thì thường những điền-tin hằng ngày ở Viễn-đông sang ta vẫn tắc quá.

Ở Hương-cảng bây giờ tình-hình mỗi ngày đã yên hơn trước, nhưng khách-trú vẫn « tẩy chay » người Ăng-lê. Bao nhiêu những tàu khách bây giờ đều đậu ở Quảng-đông mà không có đậu tại các bến của người Ăng-lê.

Ở Quảng-đông, các tỏ giới của các nước vẫn có binh lính canh phòng. Tuy ở châu-thành có đôi chỗ xuân động, nhưng toàn hạt không có nào động gì cả.

Chỉ có ở Thượng-hải bấy giờ tình hình hơi có điều đáng lo. Tuy rằng trong việc ngoại-giao không có điều gì đáng nghi ngại, nhưng trong các tỉnh các đốc-quân đang đường oai sức nhuệ để mong nay mai huýết chiến với nhau, nhứt là ở mạn Bắc nước Tàu, họ đang tìm tàng vật-liệu rất hăng hái !

∴

Số người bị chết về ô-tô cán tại nước Mỹ

Nước Mỹ là một nước nhiều xe-hơi nhứt ở thế-giới, người ta đã tính ra rằng trong một trăm người thì trên hơn một chục người có xe hơi. Coi đó thì đủ biết số xe-hơi ở Mỹ nhiều là chừng nào, nhiều tới nỗi các đường đi chỗ nào cũng đông nghẹt những xe, khiến cho khách đi đàng muốn ở bên nầy qua bên kia mà không tài nào đi ngang qua được.

Vì số xe-hơi ở nước Mỹ nhiều quá cho nên số người bị chết về xe hơi cũng rất nhiều. năm ngoái người ta tính ra số tổng cộng người chết vẽo-vẻo càng tới 17.000 người !

Ôi ! Văn-minh cho lắm càng khốc hại cho nhiều !....

∴

Việc buôn bông của người Nhựt

Việc buôn bán của người Nhựt ngày nay rất là phát đạt, họ còn đang tính khoảng-trương cái thế lực buôn bán của họ sang mãi tới miệt Đông-Châu Phi.

Theo như báo «Hochi» đã bàn, họ đang tính sắp mở thêm một đường tàu chạy sang tới Durban về địa phận xứ Natal.

Trước kia họ đã có cử một phái-bộ sang khảo-sát ở những miệc Ouganda, Kenya và Tanganyika để xem những nơi nầy có cần dùng những hóa-vật gì của Nhựt-bổn và Nhựt-bổn có thể mua được những thổ-sản gì đem về dùng không.

Nhưng người Nhựt chủ ý nhứt là việc mua bông của các nơi nầy để đem về dệt ra rồi lại đem qua bán lại cho những dân ở mấy xứ nầy.

Có mấy nhà máy dệt lớn như là Nihon Menkwa và Toyo Menkwa có trự cấp cho những đường vận-tải nầy.

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn ở các tỉnh đến Thành Paris về

KHÁNH-KÝ và Công tử
54, Đường lib-NA *(Boulevard Bonnard)*, SAIGON
Dây thép nói số 416
Dây thép đề tắt KHÁNH-KÝ, Saigon

Lãnh rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc hình vẽ bằnh mực tàu ; chuyên môn nghề roi hình ra-lôn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán bán đồ để dùng chụp hình ; Bán bánh và sữa kiến rất giống. — Ở tiệm có sẵng các kiểu khuôn. — Có bán sơn thủy bằng mực, hàng đầu đủ các màu. Vẽ sẵng hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đòng ban muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chùng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi hay đánh giây thép chỉ cần ở cho rành thợ sẽ đến lại nhà.

NÊN CẤT KỸ...

Mỗi một bịch 3 cây thuốc điếu hiệu **DIAMANT** « *Hội xuân* » thì có 2 bên đầu 2 cái nhãn như hình trên đây.

Vị nào thường hút thuốc **DIAMANT** mà gặp nhãn trên đây thì hãy cất kỹ một chỗ, chừng được 40 cái như vậy thì đem lại hãng L.U.C.I.A. ở Saigon đường Charner số 34, hay là đem lại tiệm nào mà có trử bán thuốc **DIAMANT** và rượu Cognac hiệu **MOYET** và **CUSENIER** của hãng nầy, thì sẽ được đổi cho 1 chai Cognac hiệu **CUSENIER** hay là **MOYET** hoặc muốn đổi lấy thuốc thì hãng cũng sẽ tính theo giá chai rượu mà đổi thuốc cho.

Thật rất lợi cho vị nào mà hút thuốc **DIAMANT** « *Hột xoàn* » đã được lãnh thưởng mà lại còn có thuốc hút rất ngon, không khó cổ mà mùi vị lại thơm tho là khác.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

Hiện hãy giờ bà ngoài Huế 3 có một vị điều chỉ đã 7 giải tỉ tuổi mà tôi còn sức lực mạnh mẽ như người đã tuổi, vì đang chải hải; ăn mỗi bữa cơm, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng cứ tôi-tớ làm công-chuyện.

Ngày nọ có một người đi Quảng-ông, bà thử cho biết tại đâu lòng cụ đang đến bác tuổi cao mà còn sức lực không phải kém ngày? Ông già đáp tại đồng! Có cái là đã mà hồi, cả đến thì trước khi ăn cơm lúc nào cũng uống một ly nhỏ rượu Quinine Gintonne hiệu Mayet là một thứ rượu trong-tonic mạnh bổ lắm.

Người khách nghe mới có ý ca-tụng, muốn một việc trường thọ như ông, liền về nhà cũng tìm đi mua cho đặng thử rượu Quinine Gintonne mà dùng mỗi bữa. Thiên hạ nghe mới đồng có ý tham sanh, cũng hỏi rõ nhau đi mua rượu ấy được về mà uống bổ phòn thân.

SOCIÉTÉ
INDUSTRIELLE
DE VINH-HOI
Succursale 133, Boulevard Charner, — Saigon

TỔ-CHỨC KHÔI CHẾ TẠO TẠI VINH-HỘI SAIGON
Hỡi người Annam.

Nếu chư-tôn muốn cất nhà và xây vách tường cho chắc chắn và hư - mỹ, thì hãy đến tại hãng tôn gạch mới chế tạo hay là viết thơ mà mua gạch thì chư-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo kỹ càn, và chắc chắn nếu chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi tức thì.

Vì dùng máy thì sự tốn kém cũng bằng thứ gạch thường mà lại chắn hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường bội phần.

Ở thứ gạch nầy xây rồi một lần mà thôi chớ chẳng cần phải tô thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng với đồng-long và cát trắng ở Biên - hòa, nên tốt lắm, đã bền mà lại đẹp hơn.

Nếu Chư-tôn muốn dùng gạch có màu thì bổn hiệu có hết lòng làm cho vừa ý Chư-tôn.

Vậy hãy nay mai đến mà thương nghị cùng bổn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu thì bổn hiệu sẽ hồi âm lập tức.

SÁCH KHUYẾN-SĨ-CA

Sách « Khuyến-sĩ-ca » của ông Lê-trung-Tịnh làm mới in ra lần thứ ba. Quyển sách nầy có Hội-đồng khảo-duyệt nhận-dụng theo lời nghị ngày 1er Mai 1922. in ra hai lần trước bán hết. Là một quyển sách dạy về phong hóa lễ nghi, rất có ích cho mấy vị giáo-viên và cho trẻ em mới khởi bước đầu trong đường học-vấn.

Có bán tại Imprimerie de l'Union, 157, Rue Catinat, Saigon.

Giá một cuốn..... 0$25

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thợ thảo trước khi tập điền những miếng quán mệt nhọc họ hay dùng thứ rượu các hiệu «PREIGNAC».

Thứ rượu nầy mùi vị điệu dàng dễ uống, mà chất rượu lại hiệp làm cho bổ khoẻ, giúng gân cốt, giúp thêm sức người, thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thảo.

Bán ở và bán lẻ tại hãng BOY-LANDRY, 17, place du Théâtre Saigon và thứ chai nầy bán rẻ có thể trong tháng sẽ nguyện.

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1708.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hãi dùng, càng ngày càng hay lắm, danh truyền khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng hằng mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÓI THUỐC VIÊN LE ROY đi khi trong bụng đi hỏa-mộc, ăn uống không tiêu, trật đi đau bụng, thì uống số hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sự hạng nhứt, trữ bán. Không chỗ nào Khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 51

LE ROY

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Hội nặc danh chuyên nghề làm và bán

NGÓI GẠCH

VÀ CHẬU ĐỂ TRỒNG KIỂN

Phía trên

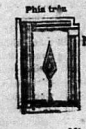

Ngói 22 miếng lợp được 1 thước vuông (úp mí đôi)

Phía dưới

Gởi thơ xin sách vẽ kiểu mẫu ngói và gạch

Nhà việc ở tại đường Charner, số 34 — SAIGON

Dây thép nói: số 102

Tác người càng cao thì mặt người càng hư, thịt dùn, da nhiều, sắc diện khô-khan, suy kém, mất cả tinh-thần của trẻ mày xanh.

Dùng CRÈME hiệu SIMON

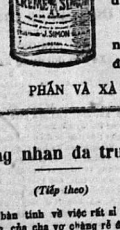

CRÈME SIMON
PARIS

văn giữ da mặt được thắng tốt, diệu-mềm, im-mướt.

Tuổi tuy già chớ sắc mặt giữ đủ tinh-thần của kẻ tuổi xuân.

Thoa vào nắng đã chăng ăn mà nọc độc của các con vi-trùng chích đều phải tan mất.

PHẤN VÀ XÀ-BÔNG HIỆU: SIMON.

NỘI BIẾN TRUNG-HUÊ

NAM-BẮC TƯƠNG TRANH

(Tiếp theo)

Lời đoán cho Tiu-diệu-Nam không giao xưởng binh-khí ở Hải-dương cho Ngô-bội-Phu, mà phải tùng quyền Ngô-bội-Phu ; thì làm đầu gã, hơn làm dit trâu, rõ là lời đoán chánh. Cũng vì lấy việc trước mà xét việc sau, thì thấy rõ Tiu-diệu-Nam vì có hấy nhiêu đó mà phải lâm lúc trở dương, vào, sanh ra tử. Cho nên, hấy giờ Ngô-bội-Phu có ngó ngay xưởng binh-khí của Tiu-diệu-Nam, thì phải diệt cho nỗi Tiu-diệu-Nam mà lấy, họa may có dặng ; chi như dụng cam ngôn mỹ từ, lời thuận lẽ êm gì mà nói cũng ra vô ích ; không ai một mình làm chủ không muốn, lại muốn dưng của cho người mà làm tôi cho nhọc lòng lòn cuối.

Nhắc lại, số trước có nói, Ngô-bội-Phu định lấy ngày trùng-thập là ngày ăn lễ Dân-quốc và cũng là ngày hội Dân-quốc tại thành Bắc-kinh mà họ thơ qua cho Giám-quốc Đoàn-kỳ-Thoại. Lại nói hạ thơ, chẳng phải bọ thơ không, Ngô còn sai hai đạo binh : một đạo lấy Lạc-dương-thành, còn một đạo công phá dàng Hòa-xa Long-hải. Lấy Lạc- dương, theo lời luận trước, thì dễ như trở tay, mau như lấy đồ trong túi ; vì từ Lộ-châu tới Lạc-dương không có binh của ai ngăn trở. Chi như dàng xe-lửa Long-hải, xét kỹ, thì chẳng phải là dễ như lấy Lạc-dương ; bởi vì miệc Long-hải, còn lâm tay anh hùng, còn nhiều danh tướng đồn binh ở đó. Chẳng kể hết chi cho dong dài, lấy một tên *Bi-bảo-San*, là viên đại-tướng dưới trướng Tê-nhip-Nguyên, tổng-trấn Nam kinh thuở nọ, cũng đủ thấy khỏ cho Ngô-bội-Phu lắm nỗi. Bi-bảo-San là tay có tài cang giáp. Từ thuở Tê-nhip-Nguyên thất thủ Nam-kinh tới giờ, thì Bi-bảo-San rút binh về chiếm Hải-châu giữ lâm cang bền, không ai dám động. Rất đỗi binh Phụng-thiên cũng giữ Từ-châu và Sơn-đông, gần một bên Hải-châu, còn không dám khinh phá Bi-bảo-San thay, huống hồ gì binh của Ngô bội-Phu ở xa mà đến, thì dễ gì thắng nỗi Bi-bảo-San là tay trượng - nghĩa ; những anh hùng bốn phương nghe danh Bi-bảo-San thảy đều kính phục, không nỡ phụ lòng Bi-bảo-San mới phải nào ; cho đến những danh tiếng trong mấy đạo binh Trực - lệ và binh Phụng - thiên phần nhiều, đều là anh-em với Bi-bảo-San, nên không ai nỡ lòng chẳng ngữ mà làm đến đều hại nghĩa. Cớ ấy nên, Trương-tác-Lâm nhiều khi muốn lựa chỗ mà cho những người có công với mình ngồi, lại biết Hải-Châu là một chỗ xứng đáng và trọng địa lắm, mà không đặt người vào Hải-Châu dặng, cũng vì Bi-bảo-San ngăn cản mải, Trương tức giận biết bao ; song giận thì để lòng, chớ chẳng biết tính mưu kế gì mà trừ Bi-bảo-San cho dặng. Dường ấy, binh Ngô-bội-Phu tài gì công phá nổi Hải-Châu của Bi-bảo-San. Họa là lợi dến bao giờ dàng xe lửa Long - Hải chay thông tới biển rồi, chừng ấy tiện việc độ binh, may có phương nào hay trừ khử Bi-bảo-San mới nổi. Thoắn lại nói một miệc Giang-Bắc bất từ Nam-đông-châu chạy tới Hải-châu, ném về phía Bắc Giang - tây, vi kiến cũ của Tê-nhip-Nguyên chim cứ hết. Nếu có binh nào lọt nào Hải-châu mà đánh Bi-bảo-San, thì bọn anh hùng nầy, một là vì thần vong xã hận, làm gì lại không động binh lại tiến. Thế thì lại càng khỏ cho Ngô-bội-Phu mong mỏi phá đàng hỏa-xa Long-hải lắm!

Nói thì phải nói vậy thôi, chớ đó chưa phải là chỗ đâu mối giặc. Dã nói cuộc biến làm cho Tào-Côn thế vị, Ngô-bội-Phu bị biếm quyền năm ngoái xảy ra thế nào, thì hội nầy, biến cũng xảy y như thế ấy. Năm ngoái vì Chiết - giang với Giang - tây mà sanh việc binh đao, thì năm nay, cũng vì Giang-tây với Chiếc-giang mà cang qua dấy động. Giang-tây là ai ? Chiết-giang là ai ? Năm ngoái, Lư - vinh - Tường thất thủ Chiết - giang rồi, thì Tôn-truyền-Phương bỏ Phước-kiến nhảy vào chiếm cứ. Vậy thì Chiết-giang ấy là Tôn-truyền-Phang. Còn Giang-tây, thuở giờ, thì Trình-thế-Linh trấn thủ, kết niềm hòn hảo với Tôn-truyền-Phang Chiết-giang ; nên Tôn lâm le dất Vũ-xương, thường hay thao luyện quân - sĩ chung quanh đó mà chẳng hề dám bỏ mỏi cho lậu ý.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

(Còn nữa)

Trung-huê điện báo

Giang-tây Chiết-giang tương kích

Tin Hường-cảng báo rằng năm chiếc chiến thuyền thuộc - dạo Hải-quân bên Bắc đã đến Hường-cảng để tuần cửa Quảng-đông bắt những tàu ngoại - quốc chở súng ống thuốc đạn cho đảng Hồng-y, Quảng-đông. Đảng Hồng-y bị vây đàng thủy, tùng không biết liệu sao, bèn thì lôi - phục dưới nước mà hàng cửa biển. Vì vậy nên Hường-cảng có truyền tin cho cả tàu thuyền hay khi muốn vào cửa Quảng-đông cần phải cây tay Hoa-tiêu đặc đặc biệc dắc lối thì mới khỏi hại.

Chánh phủ Quảng-đông có bẩn tin cho Hường-cảng hay việc thì lối phục sức các nước có ý bất bình nên có tránh tròn việc ấy.

Bình Phụng-thiên xuất ngoại Thượng-hải

Tin Thượng-hải đến ngày 19-10 báo rằng binh Phụng - thiên đóng tại Thượng-hải đã xuất ngoại thành, vì e binh Chiết-giang cướp đàng thình linh trở tay không kịp.

Đường Thượng-hải Nam-kin bị bức

Đường Thượng-hải qua Nam-kin đã ngăn hai đầu không thông nhau dặng nữa.

Bắt dặng tàu chở binh khí

Tin Hường-cảng nói chiếc Ông-kum-kée ở Đông-tam-tỉnh (Vladivostock) chạy sang, có tàu Nga vòng đắc bữa rồi, tới cù-lao Hải-nam xay bị tàu tuần Bắc vây bắt, xét lấy 7.500 cây súng tay và súng lục đủ kiểu và thuốc đạn cũng nhiều. Xét lấy hết rồi ủ lại tàu chạy tới Quảng-đông.

Súng ống và thuốc đạn xét lấy đó đều gởi thẳng về Sơn-đầu.

Bắc-kinh giải hòa

Tin Bắc-kinh nói Chánh - phủ ràng hết sức giải hòa hai tỉnh Chiết-giang với Giang-tây mà không dặng ; tùng phải bức dặng từ Bắc-kinh tới để làm ngăn trở việc độ binh. Té ra ngăn trở ai dâu thì không thấy, chỉ thấy ngăn trở bản phái-viên Hué-kỳ đi hỏi Bắc-kinh đi không dặng, phải ngưng lại Thượng-hải.

XE MAY ĐẶP

CỦA HÀNG M. CAFFORT

HIỆU :

« ALCYON »

KHÔNG AI THUA AI

Đua đường trường cũng là đua tại trường thì hiệu ALCYON đều lấy giải nhứt luôn luôn.

Kỳ 24 Mai 1925, cuộc đua *Saigon — Hocmon — Saigon* 60 km *M Didou* hạng nhứt cỡi xe ALCYON.

Kỳ 10 Mai 1925, cuộc đua tại trường đua :

1.000 thước *M. Célicourt* hạng nhứt cỡi ALCYON.

20.000 thước *M. Tran-van-Chanh* hạng nhứt cũng cỡi ALCYON.

M. CAFFORT.

N° 22, 24, 26, Rue Catinat — SAIGON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

86, Rue de Canton — à CHOLON

DẦU THỐNG-ĐƠN

Thuốc nhức đầu

Gặp lúc khí trời nóng, bất-hòa, cảm-mạo hàng-nhiệt, phong là thử-thấp, truyền nhập phế-kinh, làm cho bịnh nhức đầu, nghẹt mũi, ho, nóng lạnh, tiểu tiện đỏ v. v. dùng thuốc nầy, trừ được nhứt thiết các chứng bịnh đã kể trên độ thật là một thứ thuốc rất thần-hiệu, nên đề sẵn trong nhà phòng khi bất trắc.

Giá mỗi ve là..... 0 17

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG PHI-PHẬT-PHÁT-LẮNG-HƯỜNG

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành đường Bai tân, số 147 và 149.

Tiệm nghành tại Cholon đường Canton, số 38, dây thép nói số 638.

Và thuốc hườn nầy là một thứ thuốc trị bịnh nóng lạnh rất công hiệu lẹ lan vì bởi bịnh nóng lạnh là một bịnh nhược trệch, khi nóng khi lạnh không chừng, lạnh trong xương sống lạnh ra, bắt đau gân cốt, nhức mỏi ; nhiều khi thường là bịnh thường không sớm lo thang thuốc, để cho đến đỗi sau thành bịnh rét phần cứ bước 1 ngày bước 2 ngày có 1 lần.

Nếu muốn lẹ dặng thuốc thần hiệu cho mau để bịnh thì hãy mua cho được thuốc nóng lạnh của bổn đường là NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hình ông PHẬT-MẶP, về nồng trước cách 2 giờ đồng hồ trước khi đem tới cử rồi, người lớn uống lần đầu thì 6 hườn, kế nữa giờ uống thêm 6 hườn nữa còn con nít thì lần đầu uống 2 hườn rồi nữa giờ sau uống thêm 2 hườn nữa, nếu qua ngày sau mà còn hơi muốn làm cử thì cứ việc uống có như hôm trước.

Phải cử ăn đồ độc địa hoặc trái nồng và các thứ cải sống.

Mỗi ve 12 hườn giá là 0 10

Còn một thứ dể trị các chứng bong mỗi gói 14 hườn giá 0 16.

Lãnh Bưởi — Xuyến — Bàng — Lụa — Lượt,

Sa van minh — Vải may mùng

MUA SĨ VÀ MUA LẺ TẠI TIỆM

ĐÔNG-MỸ

HANOI - 41.— Rue des Cantonnais.— HANOI

Sẽ được bằng lòng, hàng kỹ, giá rẻ, gởi lanh lẹ, và cẩn thận

Qui-khách ở Nam-vang mua hàng tại tiệm ngành của tôi là tiệm ĐẠI-THẠNH, ở đường Quai Piquet số 29-30 cũng được hàng tốt, giá rẻ. Song giá trong ấy phải cao hơn giá ngoài nầy vì sự chi-tiêu nặng nề.

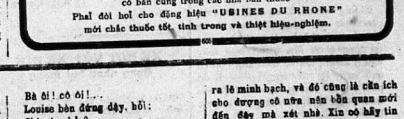

THUỐC HIỆU ASPIRINE DES "USINES DU RHONE"

là thuốc để uống trừ những bịnh :

Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cư

Nhứt đầu, nhứt ốc, nhứt răng

Đau mình, đau mầy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trật co

có bán cùng trong các nhà bán thuốc

Phải đòi hỏi cho đặng hiệu "USINES DU RHONE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

Hồng nhan đa truân

(Tiếp theo)

Lời bàn tỉnh về việc rất ái tiếu và đề tiện cần cha vợ chàng rể đi xong xuôi rồi ; tội nghiệp cho Franchet như gánh tới hai thứ hoạn họa : Một là cái tội sát nhơn lão không phải là phạm thủ, mà chắc lão sẽ bị lội binh rất xấu hổ ; hai là cái họa hư hỏi sự nghiệp, là nhờ cái tài lội lạc của lão tìm được phương châm mà gặp được cái nguồn vàng.

Hai cha con bàn tính và định đoạt chắc rồi phân cho lão Franchet rồi thì ra phòng khách là chỗ hai mẹ con ngồi đợi.

Vợ Kroemer hỏi : Hai cha con làm gì trong lâu lắm vậy ? Có việc gì cần kíp lắm mà bàn tính hay sao ?

Kroemer nói : Có chi đâu. Tôi tính với rể những việc đã hứa trước ngày gả con Emma đó mà.

Emma cười và hỏi : Mà tính xong rồi chưa ?

— Rồi, mà lợi cho cả cha con ta hết thảy.

VII

Xét nhà

Châu của Kroemer là chàng Steinberg tiếp được dây thép của Kroemer thì liền đi chuyến xe lửa hỏa đó mà trở về Ploubellec. Dây thép ấy nói vắn tắc lắm, duy có mấy tiếng như vầy :

« Châu hãy đến lập tức, có việc gấp lắm — Kroemer. »

Steinberg không rõ việc gấp thế nào, nên tức tốc lên đường, sáng hôm sau đã tới Ploubellec.

Kroemer đã đón chàng tại gare xe lửa. Xe tới, cậu châu mừng rỡ rồi thì đã có sắc xe, nên đề huề về chỗ lò nghề.

Vào lò nghề rồi, Kroemer bèn nói rõ việc đang lo mưu chước và việc trông cho Steinberg về tới cho Steinberg nghe. Lão nói vụ ăn mạng, sự bất cẩn ngộ cho Franchet, mà đều không ra rằng Sourati đã thú thật. Lão khoe cái tài lợi, cái sự nghiệp to tác mà đang ở trước con mắt, là nếu biết đặng cái phương châm của ông Franchet mới tìm ra được đó thì của tiền biết đâu mà chứa cho hết.

Steinberg vừa nghe tới tên Franchet thì giựt mình và lấy làm lạ mà hỏi rằng :

Cậu nói Franchet ! phải không ? ở tại trường chăn học, khi nọ cũng có một đứa học trò tên Franchet nữa.

— Nó là con của người nầy, đa.

— A, thảng đó, lác thì ra trường, mà đánh phết đặc thứ khoe, nếu không có nó thì giải nhứt đã về tay châu.

— Nó giành giải nhứt của châu, còn của nó thì phạm tội giết chết lão Kercabelle rồi nói !

Steinberg suy nghĩ giây lâu

Cậu, cậu nhứt định rằng cậu biểu sao châu sẽ làm y theo ý cậu muốn. Đặn hãy tin lòng châu sẽ làm như chính mình cậu làm vậy. Chừng tập giấy tờ vào được trong tay cậu, cậu hãy đưa cho châu ; châu sẽ hết lòng xem xét rất kỹ càng, châu sẽ ráng tìm cho được ra mối mang mà đem càng lợi về cho cậu châu mình năm bường.

— Chiều mai cậu sẽ đưa cho châu.

Qua bữa sau, vợ Franchet ngồi buồn dàu dàu nơi ghế trường-ỷ, còn nàng Louise thì cũng ngồi ngang mặt. Bỗ thấy con mụ Guénec là cựu nô-tì hớ hải bước vào thì bỗ biết rằng ít lành mà nhiều dữ, nên bỗ đi thất thanh.

Guénec vì rung và nói :

Bà ôi ! có ôi !...

Louise bèn đứng dậy, hỏi :

Chi vậy, hử ?

— Trời ôi ! Mấy lão-quan tòa đã tới kia kìa, đặng lục soạn tan tành, còn gì đâu !

Guénec vừa giứt tiếng thì ông Biện-lý De Turmelle đi với quan thẩm-án và quan lục-sự đã bước vào tới cửa.

Quan Biện-lý nghiêm mình thi lễ với bà Franchet và nàng Louise rồi nói :

Bẩm quan rất khỏ lòng, vì phận sự nên phải đến đây ; bẩm quan xin kiếu lỗi cùng bà và cô. Bẩm quan phải giữ phận sự mà làm theo phép nước, không tư vì được.

Louise nghiêm nghị đứng trước mặt quan tòa De Turmelle, và nói rằng :

Ma quan lớn không phải đến bắt đi tôi đem giam vào khám, phải không ?

Nàng và nói và giận rung.

— Không đâu, cô. Số là muốn cho ra lẽ minh bạch, và để cũng là cần ích cho dựng cô nên nên bổn quan mới đến đây mà xét nhà. Xin cô hãy tin rằng bổn quan cũng ái mấy nơi lòng, song vì phận sự, nên việc công phải làm, bổn quan xi có để cho bổn quan làm theo phận sự cho đề dàng và là việc không thể bỏ qua cho đặng.

— Bẩm quan lớn ở nhà tôi có đến 8 ăm chi đâu. Quan lớn cứ việc xét, mà tôi dám chắc rằng quan lớn không kiếm gì được hết. Kiếm không có chi hết thì quan lớn hết hồ nghi cho dượng tôi, buồn chi nỗi oan cho dượng tôi thì đã treo ngay trước mắt thiên hạ rồi.

(*Một tiếp*)

Số Gérant : LÂM-VAN-NGÔ.

SAIGON.— IMP. DU LỤC-TỈNH TAN-VĂN

TIRAGE 9.500 EXEMPLAIRE

Tirage : 2800 ex

Saigon le 19-10-1925

SỮA
NESTLÉ

Thường dùng trong các nhà Dưỡng-dường trong xứ Nam-kỳ.

Chư-tôn phải nài cho được nhãn sữa có « ò chim » thì sẽ được đẹp lòng.

Thuốc hoàn
NIRVA
Trị bịnh
bỏ Nha-phiên rất thần hiệu
Nó thế cho thuốc Solution R
của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây, Saigon

XE MÁY HIỆU :
J. B. LOUVET
ĐUA GIỎI HƠN HẾT VỀ ĐƯỜNG LỘ VÀ CHẠY PISTE
ăn hạng nhứt trong đua
HỘI HOÀN CẦU VỀ CHẠY MAU
ăn hạng nhứt chạy xe 936 ly
HƠN CÁC HIỆU KHÁC
XIN MỜI QUÍ VỊ ĐẾN XEM XE NƠI HÃNG
« AU SPORTIF FRANÇAIS »
153.— *Rue d'Espagne.*— *Saigon*
MỘT MÌNH LÃNH ĐẠI-LÝ CHO XE HIỆU :
J. B. LOUVET —:— ELDÉE —:— A. S. F
và cho VÔ và RUỘT BERGOUGNAN

COI CHỪNG....
TẠI CÔI ĐÔNG-PHÁP NÀY CÓ MỘT
BẢN ĐỒ THỨ KIỂN
Vàng vàng, mà vàng, dầu mỏi thiệt *là giả*
Kiến cho những người đi xe hơi cũng.
Thử thiệt dài, không bể (hiệu Triplex).
Ống dòm, thứ trong như ngọc ; kiến lấy lửa.
Hàn thử biểu (Thermomètre) và ám tinh biểu (hygromètre)
Kiến cho những người cận thị, con mắt lờ và những người có bệnh đau con mắt.
Có thứ trắng và thứ màu, để mang đi nắng.
Có thứ chế riêng, nhẹ nhàn, để cho những người con mắt kéo mây và những người cận thị nhiều.
Có thứ kiến hai mặt, để coi xa và coi gần.

Giá gọng bằng đồng mỏi thiệt, giá từ.....	4 $ 50
Giá gọng xi vàng, giá từ.....	2 00
Giá gọng nickel, giá từ.....	0 60
Kiến mang đi nắng, giá từ.....	0 80

COI CON MẮT KHÔNG ĂN TIỀN
ĐẠI DƯỢC PHÒNG L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây,
SAIGON

Quyên tiền giúp dân
BỊ THỦY-TAI BIÊNHOA

Bắt từ nay, bổn-quán mở mục này để đăng bản-danh những vị hảo-tâm, vì nghĩa đồng-bào giúp dân-tình bị lụt ở Biênhoa, là do theo số giúp-lễ có dấu của trên Chánh-phủ phê-nhận hẳn-hòi.

Còn như từ mấy hôm đầu rồi đó, ấy một là vì bổn-quán được nghe tin ngoài, hai là nhờ có tin ở Biênhoa gởi đến ; nên bổn-quán vì cảm-tình qui-vị hảo-tâm, nêu danh lên để làm gương tốt dục lòng đăng-bang ta bắt-chước ; chớ không phải nhập vào bản-danh như dưới đây được. Vì là không có dấu của Chánh-phủ nhận-phê.

L. T. T. V.

Nguyễn-văn-Nhiêu
CYCLES
234. Rue d'Espagne. Saigon

Làm Đại-lý toàn cõi Đông-pháp
HIỆU XE :
CHOBERT Ste ETIENNE
DỊP TỐT ÍT CÓ VÌ GIÁ HẠC CAO
Bổn hiệu mới lại gần 500 cái xe đủ hiệu nên bán rẻ cật kỳ, xin qui-vị đến xem thì chắt là qui-vị sẽ vui lòng mà chọn lựa.
Bổn hiệu làm Đại-lý toàn cõi Đông-pháp cho hiệu xe Chobert *là một hiệu xe danh-tiếng khắp cả hoàn cầu, dầu ai ken chon thế mấy cũng phải công nhận cho xe* Chobert *là thứ xe mành lắt như nhàn và chắc chắn vô cùng vì tốt có chỗ theo kiểu kiện thời cho qui-vị dùng.*
Xin Lục-châu ai muốn mua xi hay là mua lẻ xe Chobert *xe cũng có nhiều hiệu như là* Régence, Lougser, Lutétia, Alcyon, Armor, R. P. F. *thì viết thơ thương nghị, tôi dám hứa chắc qui-vị mua đồ của bổn hiệu thì chắc là qui-vị sẽ vui lòng vì đồ rẻ lại tốt không đâu dám sánh.*
NGUYỄN-VĂN-NHIỀU.
CYCL. LAGER.
des cycles Chobert & Etienne
SAIGON

Vô tuyến điện
Ngày 16 Octobre 1925.

Quốc-hội nhóm

Chánh-phủ đã nhứt định mới nhóm Quốc-hội ngày 27 Octobre 1925.

∴

Hòa-ước bảo thủ

Khi hay tin tờ hòa-ước bảo thủ đã lập thành thì ông Painlevé nói rằng ngày ấy là ngày đáng ghi vào thanh-sử.

∴

Đảng khích-tấn và khích-tấn xã-hội

Sáng hôm qua khai hội nghị của đảng khích-tấn và khích-tấn xã-hội nhóm tại thành Nice, ông Herriot chủ tọa. Chư ông Painlevé, Caillaux, de Monzie, Schrameck, Hesse, Borel, Delbos, Durofour, Durand sẽ dự hội-nghị.

∴

Tin Ma-rốc

Quan Thống-soái Pétain ít lâu đây sẽ về Pháp tổ tình hình hiện thời ở Ma-rốc.

∴

Tin Trung-hoa

Gần Thượng-hải binh Triết-giang và binh Giang-tô đã xáp bài trận thế, nếu có xảy ra chiến tranh ắt là cuộc Hội-nghị Thượng-hải không thanh, mà ấy là sở-vọng của phe Trực-lệ.

∴

Mạnh nhứt hoàn-cầu

Võ-sĩ Cadine giỏ nổi hai tay một trái cân nặng 288 kilos 300 đi dưới đất. Người đoạt giải nhứt hoàn-cầu lần trước chỉ giỏ nổi 265 kilos 500, mà thôi.

∴

Nghị hòa

Tờ nghị-hòa Thương-mãi hai nước Hông-gò-ri và Langsa đã ký-nhận rồi.

Cigarettes Diamant
Thuốc điếu hiệu Hội Thầy Toán của hàng AN-HUNG LY
Bán tại những nơi bán thuốc điếu thông hạng
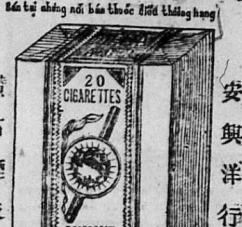

Les cigarettes « DIAMANT » sont fabriquées par une des plus grandes Manufactures d'Alger, la maison « HELIA FRERES » dont la réputation est connue du monde entier.
Par le choix tout spécial du tabac entrant dans sa fabrication, les cigarettes « DIAMANT » possèdent un très bon goût.
Ayant très peu de nicotine et ne dégageant pas le goujon, elles trouveront certainement toujours un très bon accueil auprès de tous les consommateurs qui l'apprécient à sa juste valeur, malgré qu'elles se font nouvellement importées en Indochine par la Maison L. U. C. I. A.
Les noms « DIAMANT » leur est attribué, parce que cette pierre précieuse promet le bonheur à celui qui la porte, disait-on, espérons que tous les consommateurs des cigarettes Diamant trouveront aussi le bonheur après une consommation constante de ce produit.
Importées par la maison L. U. C. I. A.
Saigon. n° 34 Boulevard Charner. les cigarettes Diamant se trouvent dans toutes les grandes épiceries de Saigon, Cholon et grands centres des divers pays de l'Union Indochinoise.
L'U. C. I. A.
SAIGON : HANOÏ : HAIPHONG

安興洋行
HỘT XOÀN
(Kim-cang Ngọc)
Thuốc điếu hiệu « HỘT XOÀN » chế tạo tại một hãng lớn ở tại bên xứ Alger, tên là hãng « HÉLIA » xuyên-đệ. Hãng nầy đã đại danh trong cả hoàng cầu, vì sự chắng cần kiệt.
Thiệt là lựa rằng thuốc tốt chế-biến hạng nhứt làm ra thứ thuốc điếu nầy, nên mùi nó đã thơm tho mà lại nhẹ khói.
Ít có nhọc độc, lại không hăm rỉ, để lâu không sâu mọt. không phải cần, nên chư quí khách ưa dùng thuốc nầy lắm ; tay là hãng L.U.C.I.A. mới đem lại trữ bán bên Nam-kỳ chẳng bao lâu, mà người người đều biết danh là thuốc tốt.
Lấy « HỘT XOÀN » mà đặt hiệu thuốc điếu nầy, là vì hột xoàn giúp phước cho người đeo. Vậy cũng cầu chúc cho chư qui khách, thường dùng thuốc nầy, được sự may sự phước.
Trữ bán tại hãng L.U.C.I.A. Saigon đường kinh lấp, môn bài số 34, và trong các tiệm chắp phái lớn (nhà hàng) ở Saigon, Cholon và các xứ trong cõi Đông-pháp.

Giờ tắm hầu kề. Bè lặng nắng chang chang ;
Cuộc vui chơi nơi bải biển. Thoàn bườm lước ngoài khơi
NGƯỜNG KẺ BẢI HẠT
Dường ấy thì *BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA*, há chẳng nên mượn máy « *KODAK* » chụp làm dấu tích !
Hãy đến lựa mau mau máy chụp hình hiệu « *KODAK* » nơi chỗ làm Đại-lý.
PHARMACIE PRINCIPALE
ở ngang nhà hát tây, Saigon
Bổn-hiệu rất vui lòng đem đủ các kiểu ra cho chư-tôn chọn lựa

Glycérophosphate ROBIN

Thuốc thần-hiệu về bịnh con nít mau lớn quá, nên xương không mạnh kịp, bịnh yếu nhược trong xương. Cùng để cho con nít đang sức lớn, đờn-bà đang cho con bú, đờn-bà có chửa, uống hay vô cùng.

Lại một chỉ trong gân-cốt thì uống đều hay.

Con nít người lớn chi uống thường hay lắm, nó làm cho ăn ngon và thêm sức.

Làm ra có hột nhỏ mỗi ve có muống để lường : Uống 2 hay 3 lường bỏ vô nước lạnh hay là sữa trước bữa cơm. Con nít thì mỗi bữa cơm 1 muống mà thôi.

Làm ra từ miếng cứng : Uống 2 miếng mỗi bữa ăn (người đi dường uống tiện lắm).

Làm ra từ bọc chai nhỏ để chít : Thứ nầy mạnh và thần-hiệu cho bịnh gà, xương, tiểu ra đường đau hai cái gân chỗ đau hôn tục kêu là dái chảng và ho lao tổn.

Phải nài cái hiệu ROBIN còn món gì khác đừng chịu
Có trữ tại nhà thuốc Thượng-đẳng L. SOLIRÈNE *trước nhà hát SAIGON*
Chế tạo tại nhà thuốc ROBIN 18 đường Poissay Paris

Feuilleton n° 13

NĂNG NGHĨA PHẢI CAM

« Ý dầu rẻ lội ngang qua trỏm,
Nhưng biển khi đầu để cạn đông.
Trách chi những khách mê hồng
Thường hay mắc phải vào vòng truân chuyên ».

HỒI THỨ 11

(Tiếp theo)

Nói rồi bà tiếp hỏi :

« A ; còn cháu đây có khi cũng gặp ở Gocong, mà lên làm việc trên Saigon, phải chăng ?

Chàng-trai. — Dạ thưa bác, phải ! Cháu ở làng Bình-xuân cũng là thuộc về tỉnh Gocong đó bác. Và cháu lên làm việc trên Saigon đây đã gần ba năm nay rồi.

Trần-Thị. — Cháu làm tại sở nào đó ? Lương-bổng được khá không ?

Chàng-trai. — Dạ cháu làm thông-ngôn tại tòa-án Saigon ; lương mỗi tháng trăm hai, cũng đủ tiêu-xài và gởi chút ít về cho cha mẹ. — Dạ, như con nào bác có lên chơi Saigon, muốn thăm cháu, thì bác cứ ư khó lại tại tòa hỏi thăm tên cháu là Đoàn-ký-Thoại thì liền có người chỉ giùm cho bác.

Trần-Thị. — Ừ. Cháu nói vậy hay vậy, chớ mụ không chắc có rảnh mà đi được hay không ! Nầy cháu, coi vậy chớ hễ có tuổi rồi cũng ít hay muốn đi đâu lắm cháu. Mà cháu có lòng như vậy thật mụ cũng lấy làm cảm ơn.

Nói đến đây, Đoàn-ký-Thoại vừa muốn bắt gay hỏi sang qua việc Ngọc-Sương, vừng nghe tiếng tàu sắp-lê « hu... hu... hu... hu ! » làm giựt mình ngó ngoài ra sau thì thấy tàu bè ghe-cộ đã đậu chật-lên ; trên lộ thì xe-hơi, xe-lửa, xe-kiến, xe-kéo chạy rần-rần ; còn thiên hạ thì rộn ràng qua lại. Xem đấy thì đủ biết tàu đã đến Cholon rồi ; chỉ còn chờ một lác tới cầu-tàu thì dậu bến.

Lỡ vậy, rồi biết sao, chàng ta đành phải dứt ra để mỗi người về mỗi chỗ, dặng lo soạn rương quả đồ-đạc cho sẵn, một chập đem lên kẻo trễ. Nhưng vậy mà Đoàn-ký-Thoại cũng còn uất-ức tâm-tình, bèn mau miệng hỏi với bà rằng : « Tưởng khi bác cũng lên xe-lửa dặng ra Saigon nữa chớ ? »

Trần-Thị (ngó ngoài lại nói). — Ừ phải đa cháu ! Cháu có đi ra ngoài thì sẵn dịp lên một chuyến cho vui.

Đoàn-ký-Thoại nghe lời bà bảo có ý mừng lung, nên dặ dạ rồi bước mau lại chỗ. Song mới đi chưa đặng mấy bước, bỗng sực nghĩ lại : « Cha chả : nếu vậy thì cũng lấy làm khó quá ! Phải chi đi một mình bà thì dễ, chỉ như đi còn con có nàng là con gái của bà thì ai dành đức miệng nào vào mà nói tiếng chi cho được. Vả lại đi trên xe-lửa khác hẳn ; muốn nói chuyện phải ngồi đâu mặt nhau, chớ phải như khi ở dưới tàu hay sao mà gần xa gì cũng dễ ! » — Thâm nghĩ đến lẽ Đoàn-ký-Thoại lấy làm bối-rối tâm tình, dừng dừng lại lo-lo lừng-lừng ; tay thì thọc trong túi quần, tay thì đưa lên vuốt tóc, tỏ ý dường như có điều gì khôn suy khó nghĩ. Liền đó lại nghe tiếng tàu sắp-lê thúc tới ; trời đất ơi, khiến lòng chàng càng thêm rắc rối như tơ vò. Đoạn nghĩ ra một kế, lật-đật chạy theo bà mà nói : « Thưa bác, chắc là cháu phải có việc ở nán lại trong Cholon nầy một lác nữa mới về ngoài ; vậy chẳng hay bác ra Saigon ở nhà nào hay là ngủ tại Khách-sạng nào xin nói cho cháu biết. Như có rảnh cháu sẽ lại đó viếng bác cùng thêm dễ.

Trần-Thị. — Cũng chưa chắc nữa cháu ! Nhưng mà theo lời của con mụ đây thì nghe nó nói đi rồi lại ngủ đỏ tại Lục-tỉnh Khách-lầu đôi bữa.

Đoàn-ký-Thoại. — Lục-tỉnh khách-lầu ?... Phải ! Ngu nơi đó được lắm đa bác !

(À hà ! Đến nước nầy còn chỗ nào là chỗ chàng ta không cho rằng được !)

Tới đây, nghe chuông tàu đổ « len-ken !... len-ken...! » kế tàu tớp mấy lần-lần quay mũi lại bỏ neo cập-cầu. Tức thì bọn cu-ly han-bủ trần xuống ; còn dưới tàu thì kẻ-dắc vẹ người đẩy con, đùm-đùm đề-đề chen lấn nhau lên cho kịp. Nhưng ai lên thì mặc ai, riêng thầm có một mình chàng, tay xách rương mà đứng sửng như trồng, chẳng khác người hết nửa thân mình đã chết. Đã vậy lại còn thêm nỗi, cầu cao nước cạn,. muốn bước lên phải chịu khó đứng dưới mà bỏ chơn qua ; trời đất ôi ! đứng mà nhìn một đoàn yêu-đào, tay thì lẫn nắm lan-can, cẳng nhón gót để lên, thấy càng thêm dứt ruột ! Nhưng mà nỗi xót-xa đau-đớn, yêu trộm khóc thầm nầy, ai kia có thấu rõ cho chăng !

Đoạn hai mẹ-con bà Trần-thị-Thu giã chàng rồi bước lên khỏi tàu ; giây-phút chàng mới lần-lần nối gót lên sau, chậm-rải bước dường mà lơ-lửng đòi-đoạn.

« Ngập ngừng mới bước một xa,
Càng trông khuất bóng, càng già tình nồng! »

(Còn tiếp)

CÁC PHỤ-NỮ

Các Bà thường vẫn ước ao làm sao cho con được **khỏe mạnh dạn, không đau ốm khi nào.** Tưởng việc ấy không khó, là vì hễ trẻ bé được chừng 8 tháng sắp lên, thì các Bà cứ mua thứ bột kêu là **FARINE PHOSPHATÉE LAROUSSE** mà cho nó ăn, rồi tự-nhiên nó mạnh giỏi và mập-mạp khỏi lo nó đau răng, đau phổi hay đau ruột. Từ đó cứ lớn lên mãi.

Thứ bột **LA FARINE LAROUSSE** ở các nhà bào-tế sư đều có bán.

ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP

Pharmacie Principale

L. SOLIRÈNE

SAIGON

Hãng buôn E. HEUMANN

102-104, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng nầy các thứ rượu nhưr:

Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu OLLY 1/2 sec.
Rượu bọt : CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh IZARRA.
Rượu mạnh PERE KERMANN.
Rượu rơm hiệu BLACK HEAD RUM.
Rượu rơm hiệu BRIAND.
Sirop làm bên Pháp đủ thứ CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT tại xứ *Frontignan*.
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAU và BOUGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocalat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Màu thiệt tốt để dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.
Có tiền dằn chữ Quốc-ngữ rất tiện

Thuốc NÉOPTOL, để trừ khử vi trùng và phòng sự vệ-sanh trong nhà.
Dầu thơm hiệu GELLÉ RIGAUD, LAMOTTE,
Nước sức tóc — Đủ các thứ.

Nguyễn-văn-Thiết
QUẢN-LÝ

PHÁP-VIỆT KHÁCH-LẦU

Hôtel de France
Rue Catinat No 155 — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

HIỆU: ALSDOR CHICAGO

Đồng hồ nhỏ hiệu: CARR vàng double 14 carats, có dây đeo tay đen, có giấy bảo kiết.

Thắp bằng dầu xăng khỏi sợ nguy hiểm gì cả mỗi giờ thắp chừng 0$01 sáng bằng 300 ngọn đèn cây 2$50 một cái.

8 chiếc..... 0$50
10 » ..... 1$ 00
Có hộp tốt, trả thêm..... 0 70

ĐỜN KÉO

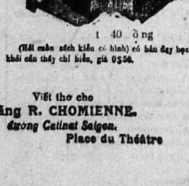

KEM HẢI HIỆU:
LE PARFAIT

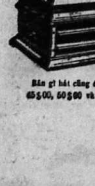

Bán gi hải cũng đồng 65$00, 50$00 và 72$00

t 40 ống

(Hãi mảo xem kiểu có hình) cổ bán đầy hộp khỏi cần thấy chi hiểu, giá 0$50.

Viết thơ cho
Hãng R. CHOMIENNE.
đường Catinat Saigon.
Place du Théâtre

Trung Bắc

HANOI

Quan Toàn-quyền đã tới nơi Hanoi

Quan Toàn quyền Mongeillot và quí quyến cùng các quan bổ tòng ở Saigon đã về tới Haiphong trưa ngày 20 có quan Thống sứ xuống tận bến tàu đón rước thì các ngài đã đi ô-tô về tới Hanoi hồi 3 giờ.

∴

Mỹ: người tây bắn chết người Annam

Một người tây tên là Volle Charles André làm mõ than Hong-gay, bắn nhằm một người Annam tên là Lý, đọa thũng xương sường vào ruột, đem vào nhà thương cứu chữa đang hai ngày thì chết.

Nguyên người tây ấy cầm súng nhỏ ra ngoài đồ coi có sẻ phòng uế gần hàng rào nhà, thì trông thấy tên Lý đương ngồi khom khom ở bờ rào liền giơ súng bắn.— Tòa án đại-hình hỏi việc ấy thì người tây ấy nói rằng bắn chỉ-thiên để dọa thôi song vì tên Lý đứng dậy tự nhiên mà đạn trúng nhằm.

Tòa án xét song tuyên án phạt Volle 2 năm tù án theo.

∴

Bị tội vì cho ôtô chạy mau

Tên Thực ở làm chauffeur ở đường quan thánh vì cho ôtô chạy mau quá nên bị ba ngày tù, đáng kiếp!

∴

Một người Nhựt đánh chết người Nam

Một người Nhựt tên là Uyséno Nisaku làm quản-lý đồn điền café, nhân tên Gia ăn cắp cafe nên bắt đến hỏi tra mà nó cứ chối, mới ra oai trói treo lên xà nhà lấy roi đánh và đánh đá mãi, đoạn rồi bỏ đi chỗ khác, đến khi trở lại thì tên ấy đã chết rồi. Anh Uyséno Nisaku thấy thế mới đi trình quan. Tòa án xét song phạt 2 năm tù án treo.

∴

Xe đò chết người

Một người dân bà có thai thuê xe kéo của tên Toa chở hai bọc vải nặng chật cả chỗ ngồi rồi người ấy leo lên trên bọc vải ngồi cao ngất ngưởng, bởi vậy mà vô ý đụng phải xe điện, người dân bà ngã lăng xuống bánh xe điện đè chết ngay. Tòa án phạt tên cu-ly ba tháng tù án treo.

∴

THANHHOA

Chàng rể đánh mẹ vợ

Tên Đào ở phố Bắc nước chẳng rõ việc gì mà đánh vợ rất tàng tệ, mẹ vợ đến can nó cũng đánh luôn, đánh đến nỗi hai mẹ con phải trọng thương khiêng vào nhà bệnh cứu chữa. Ấy mới là rể thảo.

∴

Trong 3 ngày mà có 2 người chết chẹt xe lửa

Vừa rồi ở km. 156 một ông già bị chết chẹt xe lửa nghiền thì chết ngay. Qua đến ngày 25 cũng gần lối ấy thì lại có một người dân ông 29 tuổi cũng bị xe lửa nghiền song người nầy còn thoi thóp đem vào nhà thương được một hồi thì chết.

∴

HAIPHONG

Cái nạn ôtô

Một người dân bà bán mạc cưu bị xe ôtô của một người tây cầm lái nghiền phải què chưn. Người tây liền dừng lại mắc tôi cho đồng bạc rồi đóng mất. Sở cẩm làm ăn-kết, còn người dân bà đem vào nhà thương.

∴

Giả mạo chữ ký

Công-ti thải Bưởi có giấy trình tên Thịnh làm mai bắn ở tàu Hiệp-hòa giả mạo chữ ký và bỏ tù tên ấy.

∴

Bị xe lửa nghiền chết

Ngày 21 Septembre, chuyến xe lửa Hanoi Nacham 10 giờ đêm khi đến km. 157 thì nghiền phải một người Thổ đi giữ lúa năm ngủ trên đường bị đứt đầu và dập chưn tô nghiệp.

Dương xe lửa là chẳng phải nơi ngủ mát, mà thường thấy lắm người ngủ đó mà bị hại luôn vậy mà không chừa.

∴

Bán lậu đồ ngoại-quốc

Một người khách tên là Ung-siou-Ky tức là Tac-siou-Long bán đồ gia vị, có trữ bán những hộp cá sardine của ngoại quốc thì đã bị sở Cẩm làm biên bản để phạt.

∴

NAMDINH

Lại một người chết vì xe lửa

Ngày 29 Septembre một người dân ông 40 tuổi bị xe lửa nghiền chết khoản giữa gare Nam-định và Tình-xuyên. Như vậy thì trong tháng Septembre rất nhiều người bị nạn xe lửa. Có lẽ cũng hồn xe lửa bắt người đó làm thử coi.

∴

Xe tay dụng xe hỏa

Mademoiselle Delsallevà người thầu khoán tên Canh đi xe tay khi đến đường Félix-Faure dụng phải xe hỏa ở Gia-lâm sang cả hai người đều bị thương. Hú hồn.

∴

Đạp bả lão bị thương rồi đòng mất

Tên Cư đánh xe ngựa đi đến ngã tư đường ở Đồng-khánh cho ngựa tế đại thì đạp phải một bả lão bị thương rồi đánh ngựa đòng mất, người ta đem ngay bả lão vào nhà thương còn tên Cư chưa tìm thấy. Cái lương tâm ở đâu ?

∴

PHU-THO

Bắt được thuốc phiện lậu

Vừa rồi Lý-trưởng làng Hiền-lương thuộc huyện Hạ-hoà đã bắt được ba người có đem theo bốn ống thuốc phiện lậu đáng giá hơn một ngàn đồng, khi bắt được liền đã đem xuống huyện để tống giam mà trị tội.

Một chuyện dị-đoan nên biết

Ở chưa thấy Niêm Haiphong trong m một cái cửa kia thường lên đồng tiền đồng cho thuốc thang và hỏi việc nhà gì cũng đặp được. song người phục đồng tiền là một đứa trẻ nhỏ chân trâu vậy mà khi lên đồng thì biết đọc thơ và cho phải thuốc. Bởi vậy mà thiên hạ đến cửa khẩn đồng lắm.

Một hôm có người đến xin thuốc trước khi đến chưa thì thấy thằng trẻ nhỏ chân trâu ấy đang ngồi trên trán mà đọc trong một quyển sách gì, thấy lạ đến xem thì mới biết quyển ấy toàn cả những bài thơ phải thuốc, thì mới biết thằng nhỏ ấy học thuộc lòng đồng khi nghe ai xin việc gì cho việc ấy. Điều đó mới biết sự hiển ông mấy lâu nay đều là vu hoặc cả. Dị đoan như thế thật cũng chớ nên tin.

∴

QUANGBINH

Chết đắm

Ngày 20 tháng chín tây hai vợ chồng tên Tiến người làng Lâm-lang, phủ Quảng-trạch, chèo thuyền lọn đến cửi trên nguồn, chẳng may khi trở về đến bờ sông Xuân-mai, người vợ bị sấy chưa ngã lăn xuống nước chết ngay, thấm thay cái thân bỏ liễu sa chưn một bước mà ngọn nước 16 tình kia đã sớm đưa người bạc mạng.

∴

Cái hại đỏ bác có can đến luân thường không

Tên Sài ở làng Vĩnh lộc, phủ Quảng-trạch, vì cờ bạc thua khiến mới về nhà bèn trộm tiền của mẹ, chẳng hay bà mẹ biết được, thì thằng vô phúc-kia đã giở cái thủ đoạn về phụ ra đánh mẹ nó bị thương bèn cảnh tay rất nặng.

Kìa nay vẫn thường nghe có kẻ vì cuộc đen đỏ mà khuynh gia bại sản, bán ruộng cầm nương chớ chưa từng thấy việc thường luân bại lý như thế, như vậy là cái hại « Đỏ bác » thật là ghê gớm lắm thay.

Mong rằng quan trên nên như thế tên ấy thật nặng để làm gương cho kẻ lỉ ác coi đó mà chừa.

∴

Cái nạn của con nhà lao động

Tên Tiếp là cu li đào hầm ở sở xe hỏa, chẳng may khi đào thì đá sập xuống dân chết ngay.

Khốn nạn thay cho con nhà lao động ta, Cái nạn ấy thường xảy ra luôn, tuy vậy buồi rồi ro xui nên, nhưng bà con ta rũng nên lưu tâm tự thủ, chớ có khinh thường mà hối lại không kịp.

∴

Cái nạn xe đạp và xe kéo

Chiều hôm 7 Octobre 1925 hồi 5 giờ, ở ngã tư bến cạnh nhà điện-báo và kho-bạc, một cậu thiếu niên ngồi trên một cái xe tay đi lối nhà thương xuống một thầy thông đi cái xe đạp nhà điện-báo ngang qua, hai xe vô ý chạm phải nhau một cái rất mạnh, cái xe đạp phải gãy mất cái tay lái, còn cái xe kéo bị hư hỏng nhiều nơi may sao không ra chi đến người, ấy cũng hồi vô ý.

Cái nạn xe ô tô Huế thỉnh thoảng trong một tháng có vài lần mà xét ra là do bởi những đứa kéo xe chưa quen thuộc phần nhiều hoặc dùng những đứa nhỏ mà kéo xe mà chạy thì cơn hỏi khi đụng chạm. Điều ấy tưởng sở cảnh sát nên chấn chỉnh lại cho được hoàn toàn.

∴

Nạn ôtô

Vào lối 5 giờ ngày hôm kia có chiếc ôtô của chú bán sữa, khi đi đến Cercle Sportif thì va đỗ một chiếc xe bò hồi vì người đương dọn rác, thấy xe đó hoảng hồi bỏ xe mà chạy thì con bò xoay ra giữa đường, chỉ hư hại cái xe mà thôi chớ không can chi đến người.

∴

Ông Fréjard là đội thương chánh tỉnh Hưng-yên có trình tại sở Cẩm rằng khi xe ông đi đến đầu cầu bên Gia-lâm thì dụng phải một người đi xe đạp, may sao người ấy bị thương cũng nhẹ.

∴

HUNGYÊN

Trâu húc lôi ruột

Hồi 3 giờ chiều ngày 4 Octobre 1925 tên Dịp 12 tuổi chăn trâu cho ông Mai làng Hải-yên, chẳng may con trâu húc tên Dịp lôi ruột ra.

Người chủ thấy vậy liền đi báo quan sở tại về khám, khám xong, thì tên Dịp chết, không kịp chở đến nhà thương.

Thương thay cho con nhà nghèo khổ mà lại gặp sự rủi ro như thế. Ước sao chủ nhà con trâu ấy trông nom việc mai sau cho kẻ khổ sở kia, và hãy xem xét thử con trâu vì sao mà lại húc người vì dại hay sao thì kịp nên giết nó đi để khỏi hại đến người khác.

∴

SÁCH

Minh-Tâm Bửu-Giám

Sách « MINH-TÂM BỬU-GIÁM » cuốn thứ nhì par Pétrus Trương-vĩnh-Ký đã xuất bản rồi.

Vậy quí vị muốn mua xem thì xin gởi thơ cho *Nguyễn-văn-Của, Imprimerie de l'Union rue Catinat 157 Saigon.*

Giá bán ..... 1$ 00
Phụ thêm tiền gởi..... 0 20

Rượu chát trắng ngọt

Uống êm như Champagne. bổn-hiệu có trử bán mỗi ve 0$50 mua 12 ve 5$40.

Có bán nước đá mỗi ngày.

Ai mua xin viết thơ cho :

BÙI-QUANG-NHO — Bentre

ĐÔNG-PHÁP CÓ MỘT!

KIẾN XEM SÁCH CỦ: PHÁP-QUỐC VÀ CỦA NƯỚC NGOÀI
LÀM KIẾN SỬA KIẾN
ĐÁNH BỘ THƯ CHO MẮT MỎI ĐỌC SÁCH MẤT TỰ NHIÊN CHẲNG THẤY ĐƯỢC

Bán Kiến đo theo tea Lương-y kỹ-lưỡng.

XƯỞNG RIÊNG LÀM KIẾN THEO Y-KHOA

CỦA NHÀ THUỐC CHÁNH L. SOLIRÈNE

Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY

SAIGON

Tổng lý: Ông G. HERBERT, thiên-nghệ về nghề kiến mắt. Có cấp-bằng tại thành Paris.

CÓ BÁN: Máy họa-ảnh — Ống dòm — Ống âm thanh-bi-ô — Ống Hàn-thử-châm. Các đồ khí-dụng đông-đảo.

KIẾN MẮT "CRISTAL AMERICAIN"

Kiến "Cristal Américain" của chúng tôi bán, trên theo cơ mắt, xem tỏ hơn, sáng hơn kiến thường bốn chục phần. Dùng mang đọc sách, viết bài luôn giờ, mỏi sang giờ nọ mà chẳng chút mệt mắt.

Mang trong giữa ánh-sáng mặt trời rất mát, chẳng lòa mắt mà vật mình xem cũng chẳng đổi màu.

Mỗi cặp kiến có cho giấy bảo-kiết năm năm.

Cho kẻ nào mà cần phải dùng hai thứ kiến (kiến xem xa và kiến trông gần), chúng tôi lại có chế thứ kiến riêng hai tròng, nhưng chẳng thấy biết được. Dùng một cặp mà xem xa gần đều đặng không cần phải có hai cặp.

Gọng xuy-vang của Mỹ-Quốc cũng tốt hơn gọng vàng thiệt vậy bảo kiết trong mười hai năm.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ cho tạc-châu chư-tôn được rõ : những các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán, cả bổn đường đều là thuốc của ông lương-y **VI-TẾ-SANH** *bổn thảo ra công chọn lựa các thứ dược nơi mấy danh sơn, mà chế luyện cho*

được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình giống phật mập mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể khôn kể hoàn cầu thảy đều xưng danh tụng đức thiệt, bổng được mừng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giục đồ tư lợi, chẳng kể lẫn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao-đơn-hườn-tán rồi nó nhái theo hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG**, *như là* (THIÊN . . . ĐƯỜNG) *hay* (TIÊN . . . ĐƯỜNG) *vân vân... và làm những bao, những hộp, những ve giống lửa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi nơi song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.*

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** *và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.*

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton 38, CHOLON.
Chủ nhơn cẩn cáo

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hạn

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỪU *của Lương-y* RIP *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị dại bổ gây cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lân thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như thiệt, lại mạng hơn xưa.

Còn con nít hết nhược, đờn-bà mất máu, có huyết bạch, có chứng những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm hỏi. da thịt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinoi, 190-192, Rue des Marins Cholon.